

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrstetno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.303.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravljanje: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrstrani Din 500.—, $\frac{1}{4}$ strani
Din 250.—, $\frac{1}{16}$ strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Našim naročnikom!

1. Prosimo naročnike, da takoj plačajo vsaj nekaj naročnine za »Slovenskega Gospodarja« za leto 1932, ali pa naj prosijo za potrpljenje do Velike noči.
2. Kdor lista zanaprej ne misli več plačati, naj nam takoj na prvo številko napiše: **Nazaj. Nisem več naročnik,** in list zopet vrže na pošto.
3. Zdaj se delajo novi naslovi. Kdor želi, da se mu naslov popravi, naj nam takoj piše. Popravite posebno hišne številke. Zato nam pišite n. pr.: Prej je bila hišna številka ??, nova pa je zdaj ??.
4. Če kdo dobiva pomotoma dva lista, naj enega vrne in naj na list napiše: **»Dobivam dva.«**
5. Prve številke novega leta so nam že pošle. Novim naročnikom vpišemo naročnino od dneva vpošiljavne naprej.

»Slovenski Gospodar« stane:

Za celo leto 32 Din.
Za pol leta 16 Din.
Za četr leta 9 Din.

Ako nimate položnice, kupite si jo na pošti in vpišite na njo številko 10603.

Adolf Hitler, vodja nemških fašistov in kandidat za predsednika.

Nenapovedana vojna.

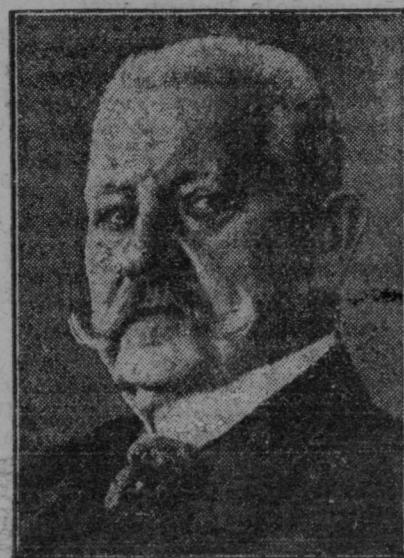
Japonci še niso do sedaj napovedali vojne in vendar izvršujejo vojna podvzetja v velikem stilu. Kitajci tudi niso napovedali vojne, marveč se junashko branijo zoper japonske napadalce. Svet stoji pred strašnim dejstvom, tako je izjavil zunanjji minister Anglije, John Simon, da se je vojna začela na kitajskem ozemlju, in sicer med dve ma državama, ki ste članici Zvezne narodov in sedaj obenem članici sveta te Zvez. To se je zgodilo kljub temu, da Kellogova pogodba in pariška pogodba obsojata vojno kot sredstvo politike za državo. Zgodilo se je to kljub vsem naporom, ki so bili storjeni, da se vzpostavi v svetu mir in mirovno postopanje ter da se izravnajo vsi spori, ki nastanejo med državami — članicami Zvezne narodov.

Osvajalna politika nacionalistično-militarističnih krogov v Japonski je dovedla do zavzetja cele Mandžurije, ki je formalno neodvisna država. Ta neodvisnost pomenja po japonskem tolmačenju neodvisnost od Kitajske, toda podrejenost Japonski in njenim interesom. Po tem velikem uspehu, ki je bil omogočen, ker je bila boljševiška Rusija v ulogi trpnega gledalca, so Japonci segli po kitajskem državnem ozemlju ter napadli Šangaj. V političnih krogih zlasti v Angliji in v Zdajnjih državah se sodi, da je japonski napad na Šangaj bil velika napaka japonskih vojaških in diplomatskih krogov. Japonska špekulacija je namreč bila ta: Šangaj je največje kitajsko izvozno in uvozno pristanišče. Če dobimo to mesto v svoje roke, se polastimo glavnega vira dohodka za vsako kitajsko vlado. Potemtakem bo morala Kitajska pred Japonsko na kolena ter sprejeti vse naše pogoje.

Izvršitev te japonske špekulacije so prevezeli vojaški in diplomatski krogi. Japonski vojaški strokovnjaki so natančno izračunali, koliko bo treba vojaških sil za japonsko ekspedicijo proti Šangaju. Diplomati pa so računali s tem, da je Zveza narodov brez moči ter da so države v Evropi med seboj nesložne radi vprašanja vojne odškodnine ter da tudi niso v skladnosti z Zdajnjimi državami Amerike radi vprašanja vojnih dolgov. Prezrli pa so ti politični in diplomatski krogi moč in oblast javnega mnenja v Evropi in na svetu, ki je na strani napadenih Kitajcev. Prezrli so tudi, da je boljševiška Rusija sedaj sicer slaba, da pa more

vendar enkrat priti čas, ko bo ojačena Rusija uveljavila svoje pravice in zahteve v Mandžuriji. Kakor Rusija tudi Amerika sedaj ne misli na vojno z Japonsko, toda gleda z neprijaznimi očmi na porast Japonske in njene oblasti v Mandžuriji in v Tihem Oceanu. Anglija je istotako razpoložena, ker se ji je treba batiti za Avstralijo.

To so bile velike napake v diplomatskem računu Japonske. Ravno tako usodne, če ne usodnejše, pa so bile napake v računu japonskih vojaških strokovnjakov. Njihova ocena vojaške odpornosti Kitajske je bila veliko podcenjevanje sedanje Kitajske. Mislili so, da je Kitajska dežela zmede, spora in strahopetnosti ter da bodo kitajski moretci pred japonskimi bojnimi ladjami, topovi, letali in bombami padli na tla ter zaprosili Japonce milosti in odpuščanja. Pa se je zgodilo čisto drugače. Kitajci so se izkazali za hrabre, požrtvovalne in nepopustljive branitelje svoje, po krivici napadene zemlje. Odbili so vse japonske napade, tudi veliko in splošno ofenzivo, ki je trajala štiri dni. Narodna vlada kitajska se zaveda, da s tem nenapovedana vojna še ni končana, marveč da bo še prišlo do mnogoteka napada od strani Japoncev. Kitajska vlada računa z možnostjo enoletne vojne ter kupuje strelivo, letala ter vse potrebno. V smislu miru in v interesu obeh narodov, Japoncev in Kitajcev, pa je pričakovati, da bode ta nenapovedana vojna čimprej končana.

Hindenburg, predsednik nemške republike in zopet najresnejši predsedniški kandidat.

Slike iz vojnega na vzhodu.

Med Japonci in Kitajci se dnevno vršijo napadi. Navadno začnejo Japonci, Kitajci pa odbijajo. Včasih pa preidejo Kitajci v napad, Japonci pa se branijo, odnosno umaknejo. To se je zgodilo n. pr. v torek, 23. februarja, ko je japonsko glavno poveljstvo dalo povelje za ustavitev ofenzive, ki je trajala od sobote. Ta štiridnevna borba je bila strahovita, kar dokazujejo izgube, ki znašajo na obeh straneh 7000 mrtvih in 10.000 ranjenih. Umik Japoncev je bil potreben, ker se je Kitajcem posrečilo obiti desno krilo Japoncev pri trdnjavi Yusung ter zavzeti japonske postojanke pri vasi Čiangvang. V sredo zjutraj so Japonci zopet začeli obstrelovati kitajske postojanke. Japonski general Ujeda bi rad predrl kitajsko obrambno fronto, predno prispejo kitajske pomožne čete. Toda brezuspešno. Kitajci z velikim junaštvom odbijajo japonske napade. Med japonsko armado se je pojavila nevarna boljševiška agitacija zlasti med onimi vojaki, ki so zadnjič prišli iz Japanske. Ko je bil pri splošni ofenzivi zapovedan napad, se je 200 vojakov ustavilo ter so bili aretrirani in na ladjah odprenljeni na Japonsko, kjer pridejo pred vojno sodišče. Ker se unorniški pokret vedno bolj širi, je bilo 12 vojakov po prekem sodu obsojenih na smrt in takoj ustreljenih. Nadaljnih 600 upornikov so razorožili in odprenili na Japonsko.

Odpornost kitajske armade — zasluga evropskih častnikov.

Neuspehi Japoncev pri Šangaju so iznenadili celotno javnost. Poveljnik japonskih čet, gen. Ujeda (ki je baje že odstavljen), je hotel z dobro pripravljeno ofenzivo stresi odpor Kitajcev. Imel je izgled na uspeh. Kitajci so sicer v znatni številni premoči, a jim manjkajo tanki, težko topništvo in bojna letala. Obrambna dela so izvedli Kitajci izredno previdno ter spretno. Naval japonskih čet so Kitajci onemogočili na ta način, da so zvabili japonske tanke na podminirano ravan, so se priplazili tako blizu japonski pehoti, da sovražna artilerija ni mogla več streljati, ne da bi bila ogrožala lastnih vrst.

Kitajska vojska se ima zahvaliti glede odporne sile dejству, da razpolaga z evropskimi organizatorji. Po preobratu v Rusiji leta 1917 se je zateklo zelo veliko ruskih carskih oficirjev pred peganjanji na Kitajsko in so stopili v službo pri kitajskih generalih. Eden najbolj znanih častnikov carske vojske, gardni kapetan velikega kneza Nikolajeviča, Solovjov, je postal vojaški-svetovalec krščanskega kitajskega maršala Fenga.

V kitajsko armado je vstopil znani angleški general Sutton, ki je zgubil v svetovni vojni desno roko. Najprej so mu dali Kitajci eden polk, a kmalu se je povzpel do časti maršalovega generalštabnega šefa. Kako zelo je priljubljen med kitajskim vojaštvom, nam priča to-le: Za pripravo napada na Japonce so morali prebiti kitajski zid. Vojaki niso hoteli izvršiti tega povelja, ker je Kitajcu veliki zid svetost. Nepo-

DOBRO TOALETNO MILO

ne sme samo prijetno dišati, temveč tudi po svojih sestavinah v medicinskem smislu delovati očiščajoče na kožo. Samo tako lahko koristi pri negovanju telesa. Ravno zato so Fellerjeva Elsa-mila zdravja in lepote tako cenjena. Paket s 5 vrstami mila za 52 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

korčino so javili generalu Suttonu, ki se je takoj pojabil pri oddelku in v najkrajšem času je bila prebita široka odprtina skozi zid.

Veliko oficirjev nekdanje nemške armade se je podalo na Kitajsko. Polkovnik Bauer, eden prvih sodelavcev Hindenburga, je tekom pol leta na novo organiziral vojsko kitajskéga generala Čangkajšeka. Kmalu za tem je umrl na kozah. Njegov naslednik je postal general Wetzel, zadnji šef najvišjega poveljstva nemških armad v svetovni vojni. Odporna sila kitajskih čet je sad dela evropskih oficirjev.

Kitajske ženske se vojskujejo.

V zadnji številki smo prinesli poročilo o kitajskih ženskih bataljonih smerti. Da pa ne bi kdo misil, da taki ženski bataljoni samo demonstrirajo v vojaških uniformah po ulicah, je treba povdoriti, da se kitajske ženske tudi vojskujejo ter s orožjem branijo domovino zoper Japonce. Časopisni poročevalci so v kitajskih strelskih jarkih naokrog mesta Šangaja naleteli na več kitajskih žensk, ki so stonile v armado da pomagajo moškim vojevati se proti Japoncev. S čudovito odločnostjo in neustrašenostjo vtrajajo te ženske na svojih postojankah.

Domoljubno navdušenje med kitajskimi džaki.

Na vseučilišču v mestu Fafayette v Zedinjenih državah Severne Amerike študira kakih 30 Kitajcev. Od teh jih je 20 odšlo v svojo domovino, da tamkaj stopijo v vojno proti Japoncev. Ostalih 10 namerava svojim tovarišem v kratkem slediti. Kitajci se ogorčeni izražajo, da sedanje počenjanje Japoncev, in zlasti njih napadi na kitajske neoboržene ljudi, bije v obraz vsaki kulturi in omiki.

Vojna — uničevalka.

Kako razdejanje je dozdaj povzročilo vojevanje med Japonci in Kitajci, se vidi iz poročila, došlega iz Šangaja, da je vsled vojnih podvzetij v tem mestu in okolici uničenih 940 tovarn in trgovin. Radi tega je ostalo brez posla 640 tisoč delavcev in nameščencev. Že ta škoda znaša nad 25 milijonov dolarjev. Nekatere vasi v okolici Šangaja so radi strašnega obstrelovanja popolnoma razdejane. Begunci, ki so zapustili te kraje, zatrjujejo, da leži pri trdnjavi Yusung nezakopanih na tisoče japonskih in kitajskih vojakov, pa tudi žen in otrok, ki so našli smrt med obstrelovanjem trdnjave. V bolnišnicah v Šangaju pa leži toliko ranjenih in bolnikov, da že primanjkuje prostora. Med ranjenimi je tudi mnogo žensk in otrok, ki so bili ranjeni z drobci bomb in tudi z bajonetmi.

Vojna industrija ima zlate čase.

Francoska oboroževalna industrija je dobila velika naročila iz Japanske. Tvrda Renault gradi letala, Schneider-Creuzot pa tanke, poljske topove, metalce min in granate. Druge tvrdke so dobile naročilo za strojne puške, firma Delauney dele Ville za topovsko municijo in znana avtomobilsko tvrdka Citroen se pripravlja za izdelovanje granat. Poljska težka industrija je dobila japonskih naročil za tri milijone dolarjev. Škodove tovarne v Plznu na Čehoslovaškem pa so preko Hamburga dobavile Japoncev 18.000 granat in 2 tisoč plinskih granat.

★

Nova francoska vlada pod predsedstvom Tardieuja je dobila dne 24. februarja 47 glasov večine. Po izglasovanji zaupnici se je odpeljal Tardieu v Ženevo.

V Nemčiji se bije eter boj, kdo bodo predsednik republike: ali ostane še dalej Hindenburg, ali bo pa kak goreč fašist iz vrst nemških narodnih socialistov, katerim načeljuje znani Adolf Hitler? V nemški zbornici je izjavil poljanec dr. Breitscheid, da hoče Hitler, ki je avstrijski državljan, dobiti nemško državljanstvo s tem, da je bil imenovan za orožnika v Braunschweigu. Nadalje je povdaril omenjeni poslanec, da je Hitler dosti dober za orožnika, ne pa za državnega predsednika.

Volitev državnega predsednika v Nemčiji se bo vršila dne 13. marca, tako je sklenil parlament in je pri glasovanju o zaupnici dobila dr. Brüningova vlada 25 glasov večine. Socijalni demokrati so vsi glasovali za vlado.

Japanska vlada zmaga pri parlamentarnih volitvah. Pri zadnjih volitvah v japonsko zbornico je dobila vladna stranka 303 mandata, liberalci 146, delavska stranka 5, ostale skupine ter strančice pa 10 mandatov. Tako sijajne zmage vlade kakor tokrat sploh ne pomni politična zgodovina Japanske.

★

V Mehiki izganjajo duhovnike.

V Mehiki se vrši preganjanje Cerkve naprej. Posamezne pokrajinske vlade v Mehiki so začele izvajati zloglasni člen 130. ustawe, po katerem se omejuje število duhovnikov tako, da pride 1 duhovnik na 100.000 vernikov. S tem ustava onemogočuje vsako dušeskrbje. Kako naj eden sam duhovnik izvrši vsa dela, ki mu nalaga dušeskrbje za 100.000 župljanov zlasti v sedanji do-

bi? Framasoni, liberalci in socialisti, ki so vsili katoliškemu ljudstvu takšne zakonske določbe, hočejo s tem iztrebiti katolicizem v Mehiki. Saj vera, ki se ne izvršuje, počasi umre. In to je največja želja framasonov in socialistov. Ko so posamezne pokrajinske vlade začele izganjati duhovnike, so verniki kar navalili v cerkve, da tamkaj zadostijo verskim potrebam. Nagloma se krščuje, deli zakrament sv. barme, verniki oblegajo spovednice ter prejemajo sv. obhajilo. To se vrši dan in noč, predno odidejo duhovniki, ki jim je državna oblast določila rok, v katerem morajo zapustiti državno ozemlje. Ker so v nekaterih krajih socialisti prihrumeli v cerkve, da jih oskrnijo, so se jim verniki postavili po robu ter je prišlo do krvavih nastopov. Po nekaterih mestih in vaseh je prišlo do krvavih demonstracij, ker verni katoličani nočejo več kriviti svojega hrbita pod bičem brezvercev in socialistov. Več vojaških kasarn, policijskih in občinskih zgradb je porušenih. V vdanoosti Cerkvi prednjačijo katoliški Indijanci, kateri so najodpornejši živelj v tem preganjanju. Množica katoliških duhovnikov je iz Mehike izgnana preko državne meje na ozemlje Zedinjenih držav. Obmejne države ameriške Zveze so pregnane duhovnike prijazno in z veseljem sprejele. V teh pokrajnah živi preko 3 milijone katoličanov, ki govorijo španski jezik. Ker nimajo dovolj duhovnikov, so jim izgnani mehiški duhovniki prav dobro došli. Ti duhovniki bodo vršili božjo službo ter opravljali druge duhovniške posle ne samo za katoličane v Zedinjenih državah, marveč tudi za sosedne kraje v Mehiki. Vsled tega so oblasti v Zedinjenih državah izdale povelje, da se vernikom, ki prihajajo iz Mehike k službi božji v obmejne kraje Zedinjenih držav, ne smejo delati težave. Vesti o preganjanju katoličanov in zlasti katoliških duhovnikov v Mehiki prihajajo v javnost preko časnikov v Zedinjenih državah. V Mehiki je namreč uvedena najstrožja cenzura časnikov, ki ne smejo ničesar poročati ne o ukrepnih vlade ne o nezadovoljstvu katoliškega ljudstva.

*

Ozdravljenja v Lurdru. Na tisoče in desetisoče prihaja vsako leto v Lurd romarjev, med njimi na tisoče bolnikov, ki tamkaj iščejo pomoč v svojih bolečinah in v svojem trpljenju. In veliko jih je, ki tamkaj v resnici najdejo polajšanje in ozdravljenje. Tudi svobodomislici ne morejo iti mimo teh dejstev, samo da se trudijo, da bi jih domeli in raztolmačili na svoj način. Takšno izmikanje ne more voditi do cilja, ki je takozvanim svobodomislecem poželen. V Lurdru je namreč poseben urad, kjer se od strokovnjakov presodijo bolniki in njihove bolezni in tudi ozdravljenja, ali se dado tolmačiti naravnim potom ali ne. To je urad zdravnik dr. Vallet. Ta urad objavlja svoja strokovna poročila v lurškem »Žurnal« (časopisu). Ta poročila spričujejo, da je tekom leta 1930 bilo zdrav-

Pomladno zdravljenje

Pomlad torej prihaja in že se začenjajo odpirati popki. Sedaj je čas misliti na zdravje, ker kakor sok v stebelcu, tako tudi kri prenaša večjo akcijo cirkulacije, ki zamore dovesti do težjih posledic. Zaradi tega je treba očistiti telo od v njem nakopičenih škodljivih tvarin. Zato izvajajo sedaj spomladni pri nas kot v inozemstvu vsi izobraženi ljudje s člani svoje rodbine, naj so stari ali mladi, 6–12-tedensko pomladno zdravljenje. V to svrhu se poslužujejo našega prirodnega in po vsem svetu poznanega in priznanega **PLANINKA ČAJA**, ki je pripravljen po večini iz najbolj zdravilnih zelišč, ki rastejo po slovenskih planinah.

Pričnite tudi vi še danes s pomladnim zdravljenjem, toda zahievajte v lekarnah izrecno pravi

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC

ki se ne prodaje odprto, temveč samo v zaprtih in plombiranih paketih po 20 Din in z napisom izdelovalca:

Lekarna Mr. Ph. L. BAHOVEC-Ljubljana

Gen. depon za Avstrijo: Hell, Geist Apotike, Wien I., Operngasse 16.

* * * Madžarsko: Mr. Boker Ferenc gyógyszertár, Kaposvar.

* * * Italijo: Farmacia Mizzan, Trieste.

* * * U. S. A.: Vlado Premlu, 27 South Main Street South Norwalk Conn.

niskemu uradu izročenih 77 slučajev, od katerih je bilo 10 ozdravljenj. Leta 1931 je obiskalo Lurd okoli 20.000 bolnikov. V 95 slučajih, ki so bili izročeni uradu, se je dogodilo ozdravljenje, dvakrat toliko pa je slučajev zboljšanja bolezni.

Nov misijonar iz naše države. Jugoslovanski jezuitje so prevzeli misijon v Bengaliji v Indiji. Težke so tamkaj prilike. Ni cerkva, ni stanovanj, ozračje ni dobro, hrana za Evropejce nepriemerna. Vrheta nimajo naši misijonarji dovolj gmotnih sredstev. Kljub vsem tem težavam naši jugoslovanski misijonarji vztrajajo na svojih težkih, truda in žrtev polnih mestih. Za tistimi, ki so odšli, odhajajo drugi. Tako je v jugoslovanski misijon v Bengaliji odšel dne 1. decembra brat Štefan Kečkeš. Poslovilna slovesnost je bila v cerkvi Srca Jezusovega v Zagrebu ob koncu misijonskega tedna. Posebno ganljiv je bil prizor, ko je p. provincial po prisrčnem nagovoru pred oltarjem misijonarju izročil križ in ga objel, za njim pa vsi jezuitje. Dne 4. decembra se je odpeljal iz Marseilla, z njim pa tudi pet belgijskih bogoslovcev in pater domaćin iz Bengalije. Za vožnjo so plačali, kakor pišejo »Katoliški misijoni«, nad 70 tisoč Din.

Indijski bogoslovec. Tudi iz paganskih narodov kliče Bog nekatere k pravi veri in celo k duhovniški službi. Nedavno smo poročali o Rafaelu Mohasi, sinu plemena Vasuto-črncev v južni Afriki. Njegov starši oče je še bil kanibal (ljudožerek), vnuč pa je bil v preteklem letu na praznik Marije Brezmadežne posvečen za duhovnika. Danes sporočamo slučaj iz Indije. To je bogoslovec Šotendro Prošad Sinha. Oče njegov je bil pogan in bogat posest-

nik, pa je že davno umrl. Šotendro, ali kakor so ga doma na kratko imenovali Šoten, je imel 3 brata in 3 sestre ter je bil najmlajši. Mati ga je hotela poslati v katoliško šolo k jezuitom. Dečkov stric pa, ki je bil visok uradnik in zgrisen pogan, je to preprečil. Tako je Šoten moral v državno šolo, kjer ni verouka. Na visokih šolah se je kot študent seznanil s krščanstvom. Spoznal je, da poganstvo ne more biti prava vera. Iskal je resnico v krščanstvu. Najprej se je seznanil z angleškim protestantizmom ter se dal protestantovsko krstiti, in sicer 18. novembra 1928. Ker je misil postati protestantovski duhovnik, je z vnočno študiral bogoslovje. Pri tem študiju pa je spoznal, da protestantizem ni prava krščanska vera. Iskal je in študiral naprej ter končno je spoznal, da je edina prava krščanska vera katolicizem. Prestopil je prvi dan Marijinega meseca — maja — 1931 v katoliško Cerkev. Sedaj študira katoliško bogoslovje ter se pripravlja za poklic katoliškega duhovnika.

*

Županska zveza za dravsko banovino.

Ta zveza obstoji že trikrat deset let. Nastala je prvotno iz »Kmetske županske zvezze«, ki je raztezala svoje delovanje razen na Kranjskem zlasti tudi na Štajersko, slovensko Koreško (z lastno v skupni zvezi včlanjeno organizacijo), in na slovensko Primorje: Gorisko-Gradiščansko. — Po prevratu se je preosnova v »Župansko zvezo za Slovenijo«, ki se je kasneje delila na samostojni zvezi za bivšo ljubljansko in mariborsko oblast. Po novi upravni

razdelitvi države sta se obe Županski zvezi združili zopet v enotno organizacijo? »**Župansko zvezo za dravsko banovino v Ljubljani**«. Preosnova pravil je bila odobrena; odnosno ni bila prepovedana z odlokom kr. banske uprave z dne 15. maja 1931, II. No. 1094/3.

Ta zveza — s pobližjo označbo za dravsko banovino še obstoji in deluje. Ima lastno tajništvo v Ljubljani v palači »Vzajemne zavarovalnice« (v lokalu »Karitas«) nasproti glavnemu kolo-dvoru. — Županska zveza za dravsko banovino naj se ne zamenjava z novo, šele dne 3. januarja letos ustanovljeno »**Župansko zvezo v Ljubljani**«. Na to je treba paziti zlasti pri naslovnih na pismih!

Tajništvo Županske zveze za dravsko banovino posluje redno vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od pol 3. do 5. ure popoldne. — Na razpolago je članicam—občinam in članom s pojasnili v vseh zadevah občinske uprave.

Članarina znaša letno le po 10 Din, ki naj se nakazuje na čekovni račun št. 10.545 »Hranilnice kmečkih občin v Ljubljani«.

*

Kroglo si je pognal v glavo iz obupa bivši največji mariborski manufaktur-ni trgovec v Gospodski ulici Karl Vorše. Težko poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je umrl.

Je niso mogli rešiti. V sredo dne 24. februarja pozno na noč se je pognala v Mariboru v Dravo neka ženska, ki je začela v mrzli vodi klicati na pomoč. Rešilni oddelek je napel vse moči, da bi otel nesrečnico iz valov, a se mu ni posrečilo.

Z dinamitno patrono si je končal življenje. Dne 24. februarja predpoldne si je končal na mariborskem sodišču v stranišču na strašen način življenje cestni mojster Franc Jenčič iz Vuhreda. Radi potvorbe podpisa na uradni listini in poneverbe 700 Din je bil Jenčič klican k sodni razpravi v Maribor. Jenčič je bil že trikrat pozvan na odgovor pred sodiščem, kamor pa ni prišel in je bil zgoraj omenjenega dne po orožnikih četrtič poklican k razpravi. Cestni mojster se je pripeljal v družbi žene in hčerke v Maribor, se je podal na sodišče, kjer je izvršil samoumor na ta način, da si je porinil v usta dinamitno patrono, katero je spravil do eksplozije in mu je glavo popolnoma odtrgalo ter razneslo na drobne kose. Eksplozija je povzročila na sodišču veliko strahu, dokler niso dognali vzroka silnega poka.

Zmrznil je v svojem stanovanju v dominikanski vojašnici v Ptiju mizarški mojster Štefan Horvatič. **Mrtvega so našli na glavni cesti Ptuj—Ormož** blizu vasi Vičanci 27letnega cestnega mojstra Blagoje Stanišića, ki je bil kot Črnogorec nastavljen pri ptujskem cestnem odboru.

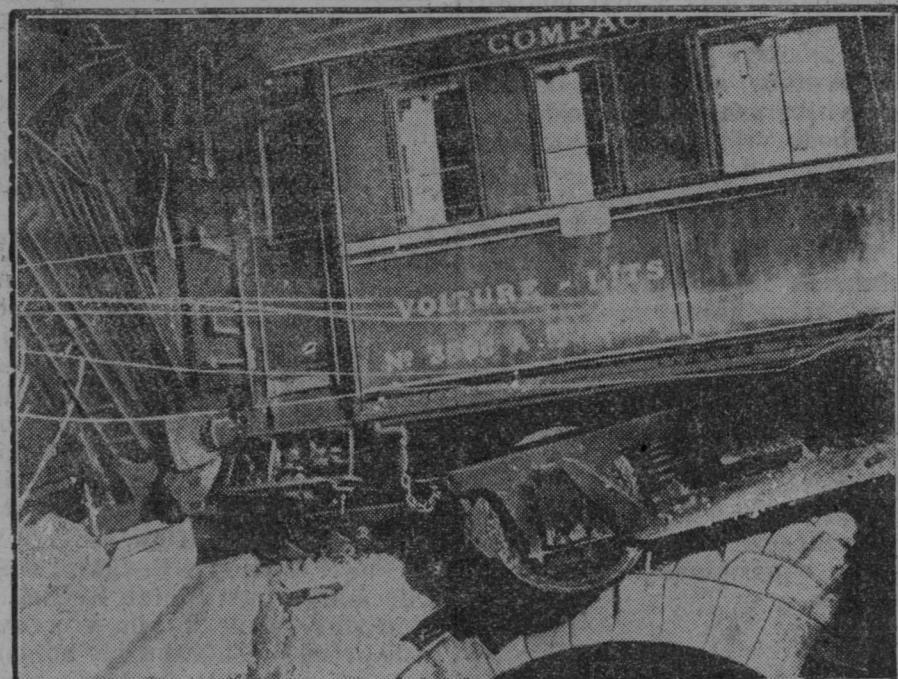
Eden najbolj nevarnih ciganov pod ključem. Orožniki so aretirali cigana

Josipa Šarközy-Horvata, ki je znan pod imenom Kokoš in je uganjal z večjo družbo od leta 1926 vломilske posle po Prekmurju, Sloveniji in Hrvatski. Raznim hrvatskim trgovcem je odnesel blaga za 100.000 Din, iz župne cerkve v Kamenici je odnesel monštranco in ke-

tativ in vломov mu je prisodilo varaż-dinsko sodišče, ne da bi ga bilo imelo, 8 let težke ječe. Na isti način kakor v Varaždinu je bil obsojen v Mariboru radi poskusa uboja pri Ptiju na 6. let ječe. Vklenjenega so odvedli iz Murskega Središča v Varaždin in od tamkaj ga bodo spravili v Maribor.

Angleška motorna artilerija na vajah.

Bombni atentat na mednarodni brzovlak Rim—Paris. Tриje vagoni so padli 8 m globoko, a nobeden od potnikov ni smrtno ponesrečil.

Kenjska dirka skozi mesto je običaj v angleškem mestu Chelmsford.

Opeka mu je zlomila nogo. 65letnemu posestniku Blažu Mulec v Spodnjem Porčiču se je zrušil kup zložene opeke in ga pokopal pod seboj. Revež je dobil teže notrajne poškodbe in povrh mu je še zdrobilo desno nogo. Poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnico.

Požar na sredini trga Konjice. Dne 23. februarja zjutraj sta začela goreti v Konjicah Ogorevčev hlev in drvarnica. Ogenj je nastal, ker je nekdo iztresel pepel z žerjavico na smetišče, kjer je začelo goreti. Pogoreli sta obe poslopji, rešili so svinje ter živino. Izbruh ognja na sredini trga je oznanil plat zvona, nakar so bili takoj na mestu gasilci. Na srečo je bil sneg po strehah in mirno vreme, sicer bi bil lahko postal požar usodepoln.

Hiša je pogorela v sredo dne 24. svezčana posestniku Zúpancu v Gotovljah pri Žalcu. Ogenj je povzročilo vnetje saj.

V blaznosti se je obesila v Gaberskem pri Trbovljah Frančiška Bizjak.

Smrtna železniška nesreča. Dne 24. februarja je na gorenjskem kolodvoru v Ljubljani lokomotiva pograbiла železničarja in družinskega očeta Alojza Cetina in ga je vrgla kakih 6 m na tračnice, kjer je obležal mrtev.

Požigalčeva roka je bila na delu v Ihanu pri Domžalah in je podtaknila tekom treh dni dva požara. Posestniku Lenčku v Ihanu je pogorel hlev, pod Šupa, drvarnica in shramba za vozove. Ta požar je bil v nedeljo dne 21. februarja. V sredo dne 24. februarja je uničil ogenj posestniku Ludviku Flerinu: šupo, hlev in pod. Peklensko zlobnega požigalca še orožništvo ni izsledilo.

Ciganka in njen enomesecni otroček sta zmrznilla v gozdu blizu Rateža v Št. Jerneju na Dolenjskem.

Mrtvega novorojenčka so našli dne 24. februarja v kamniškem vlaku. Komisija je dognala, da je bil otrok rojen pred urami in je prišel na svet živ.

»Ljudska samopomoč« v Mariboru daje vsemu našemu cenj. članstvu, kakor tudi vsemu občinstvu Slovenije z ozirom na neprilike pri »Kmetijski eksportni zadrug« v Mariboru in pri »Vzajemni pomoči« v Ljubljani, ki so vzbudile o redu celo dvome o nadaljnem obstaju našega društva, v njih pomirjenje na znanje izvleček iz zapisnika o uspehu revizije stanja našega podpornega društva, ki jo je izvršilo dne 13. februarja 1932 predstojništvo mestne policeje v Mariboru ob sodelovanju gg. dr. Sajovic Ladislava, ravnatelja zavarovalne družbe »Triglav« v Ljubljani, in Žolger Zvonka, ravnatelja zavarovalne družbe »Fenix« v Ljubljani. O izvršeni reviziji sta podala omenjena gospoda na kratko sledče strokovnjaško mnenje: »Celočno poslovanje in organizacija napravi na prvi pogled jako dober in soliden utis. Društvo predseduje od ustanovitve notar g. dr. Ivo Šorli, posle pa vodi vpokojeni učitelj g. Zinauer. V pisarni je zaposlenih 17 pisarniških moči z zmernimi mesečnimi plačami. Knjigovodstvo je v vzorjem redu in to tako glede evidence članov kot denarnega poslovanja. Pri skontraciji izkazuje blagajna Din 14.985.55 par., postna hranilnica Din 64.867.—, pri Ljubljanski kreditni banki in desetih različnih hranilnicah in deparnih zavodih znaša imovina Din 492.016.—,

A. Raztopi Radion v mrzli vodi.

B. Kuhaj v raztopini perilo 20–30 minut.

C. Izpiraj perilo najprej v gorki, potem v mrzli vodi.

JR 1/32

in... hitrejše

skupna likvidna sredstva torej 571.868.55 Din. Poleg tega ima društvo za 25.000 Din kurzne vrednosti državnih papirjev ter dobro opremljene 4 pisarniške prostore. Poslovanje je organizatorično in manipulativno tako pregledno v vzornem redu.«

Za mesto Ptuj in okolico je prevzel podpisani poverjeništvo Vzajemne zavarovalnice in posmrtninske zavarovalnice »Karitas« v Ljubljani v Ptiju, Ormožka cesta 3. Brenčič.

Iz Celja se nam poroča, da se vrši od 15. II. do 25. III. 1932 **velika odpadaja** manufaktur-nega blaga in perila v veletrgovini **Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica 15**, po zelo znižanih cenah.

Za usta in zobe dnevno par kapljic blago-diščega Fellerjevega Elsafliuda v kozarec vode, to je vžitek in obenem tudi preizkušena zaščita proti mnogim obolenjem grla in vrata, proti hripi itd. Poskusna steklenica 6 Din dvojna steklenica 9 Din psovod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din franko pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubiča Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

*

Pisma o boljševiškem človekoljubju.

V ruski državljanški vojski so se boljševikom najbolj upirali kazaki. Zato so se jim hudo zamerili in sklenili so kazake uničiti. Prilika se jim je ponudila zlasti lansko leto, ko se je vršila kolek-

tivacija v kazaških krajih. S strašnim nasiljem so udrli v kazaške stанице — vasi, izganjali so družine iz njihovih domov ter jih tirali v izgnanstvo. Da bi se to postopanje omililo, so donski, kubanski in terski kazaki v emigraciji poslali posebno prošnjo g. Hooverju, predsedniku Združenih držav v Severni Ameriki, da bi posredoval pri sovjetski vladi za zaščito kazaškega prebivalstva. Da bodo čitatelji vedeli, kako postopajo boljševiki s prebivalstvom, naj navedem iz dotične prošnje par odstavkov.

»Kot maščevanje za sovražnosti v državljanški vojski so boljševiki s silnim terorjem navalili na kazake, radi česar so vse kazaške stанице (vasi) podvrgli strašnemu pogromu in opustošenju. Boječ se novih uporov v kazaških krajih so sklenili po načrtu iztrebiti kazaško prebivalstvo. Zlasti v zadnjem času so podvzeli nasilno preselitev kazakov v masah na daljni sever, v Sibirijo in druge kraje. Pošiljajo jih v izgnanstvo na težko prisilno delo v lesovih, v rudnikih itd., kjer so kot delavci obsojeni na počasno smrt vsled bolezni ter gladu. Po poročilih, kot smo jih prejeli, je bilo v zadnjem času iz donske, kubanske in terske oblasti preseljenih več kot pol milijona ljudi, ki so zakrivili samo to, da so ljubili svojo rodno

zemljo in so hoteli na njej slobodno delati. So kraji, kjer je kazaško prebivalstvo tako iztrebljeno, da ni najti niti jednega prejnjega človeka.

Nasilno kolektivizacijo v kazaških krajih je spremjal nezaslišana grozovitost. Pri takih razmerah se ne sme čuditi, da se prebivalstvo, po bolševikih ponižano v sužnje, hoče rešiti pogina in gladu ter stopa v boj zoper svoje zatiralce. Te upore so bolševiki v poslednjem času potlačili z dušljivimi plini, s katerimi so iztrebili prebivalstvo celih krajev. V začetku junija 1931 so pisali evropski listi, da so bolševiki s strupenimi plini napadli prebivalce ob Kubanu in v drugih krajih severnega Kavkaza, kjer je bilo poklanjih več tisoč ljudi, med njimi ženske in nedolžni otroci. Iz teh krajev imamo potrdila, ki potrjujejo popolno zanesljivost naših poročil. ... To nas sili, da se obračamo do Vas in Vas prosimo posredovanja, da bi naše brate rešili popolnega pogina itd. ... Tako se glasi del tega pisma.

Temu pismu prilagamo še odlomek drugega pisma, ki ga je pisal brat iz severnega Kavkaza svojemu bratu kazašku v Jugoslaviji dne 17. decembra 1. Zanimivo je, ker opisuje delo v kolhozu in potrjuje resničnost gornjega pisma. Takole piše: »Če bi opisal vse svoje življenje, bi mi ne verjel. Danes dne 5. decembra sem prišel domu iz stepi. No, žene niso pustili in so jo obdržali, da mora delati tudi v nedeljo, ker kolhognega dela je pri nas še za tri mesece. . .

Fri nas so zavrgli Boga, pravoslavno vero so zapljuvali in iz nas so naredili delavno živino. Novosti je pri nas cela koča, a vse nič ne veljajo. Vse je le za kolhoz. V kolhozu smo trije (iz družine) imeli 520 delavnih dni. Za to smo prejeli 38 pudov moke, 7 pudov zelja, 4 pude čebule, 30 funtov olja in v denarju 54 rubljev. Drugo bomo prejeli nomadi, ko bo vse obdelano in bo narejen letni račun. Takrat bomo videli, po čem so nam računili delovni dan.

Sestra E. in zet D. sta odšla iz vasi, ker so jih izgnali iz hiše. Rekli so: Pojdita, kamor hočeta! (Opomba: Tako so naredili z vsakim, ki ni hotel stopiti v kolhoz.) Če bi Ti pokazal načo stanicu, bi je ne spoznal, ker se je polovica ljudi morala izseliti, a poslopja so porušena, ograje in plotovi podrti in ostala so sama zapuščena mesta, kjer je prej živel kazak.

Tako ne moremo dalje živeti. Kazaštva fizično več ni, živi le še duhovno. Naše življenje je žalostno, dolgočasno in neveselo. No, kazaštvo ima še vedno upo in misli o svojem ozdravljenju. . . *

Katerje davščine bomo plačevali letos banovini?

Kr. banska uprava je sestavila pravilnik za pobiranje banovinskih davščin za leto 1932-

KAŠLJU IN HRIPAVOSTI

so najbolj naklonjene samo osebe, ki ne negujejo dovolj svojih ust in grla. Dnevna nega s preizkušenim domaćim sredstvom, Fellerjevim Elsafluiderom, varuje tudi pred nahodom, hripi, prehladom itd. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specijalne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarjanju Eugen V. Feller, Stubača Donja, Elsatrg 31. Sayska banov.

1933. Ta pravilnik je za obstoječe banovinske davščine ostal v glavnem nespremenjen, vendar pa vsebuje za nekatere davščine tudi važne dopolnitve in spremembe.

Banovinska doklada na neposredne davke ostane kakor lani 35%. Poleg nje se po novem pravilniku pobira na ozemju združenih zdravstvenih občin še 10% zdravstvena doklada na vse neposredne državne davke.

Določbam glede pobiranja takse na sečnjo gozdov je dodan v členu 10 še nov odstavek, ki pravi, da se stavbeni les (trami, deske, mordi itd.) po tem pravilniku ne smatra za dokončni industrijski izdelek. To velja glede določbe, da se taksa ne plača na les, ki ga industrijec vzame iz lastnega gozda in ga pobič kot sirovino za dokončni industrijski izdelek.

Taksa na živinske potne liste je izpremenjena. Na živinski potni list za male živali se lahko vpiše poljubno število drobnice proti enkratni taksi. Taksa za veliko žival je znova od 6 na 3 Din od glave. Ta izpremembra je bila uveljavljena že lani radi padca cen.

V določbah glede banovinske trošarine na konsum električnega toka je črtana določba, po kateri se je doslej trošarina znižala za 25% pri toku za pogonsko silo in za 50% pri toku, ki se uporablja v elektrokemične in elektrometalurgične svrhe. Trošarina se po novem pravilniku pobira v enotni izmeri 3% za vsako vrste porabe.

Novi so predpisi glede banovinske trošarine na umetno brezalkoholno pijačo. Ta trošarina se ima odslej pobirati na podlagi porabljene ogljikove kislino. Od vsakega kilograma ogljikove kislino se plača 15 Din. Kdor prejme nezatrošarinjeno ogljikovo kislino za izdelovanje brezalkoholnih pijač, mora prejem prijaviti finančni kontroli v 24 urah. Na ostalo umetno brezalkoholno pijačo (razen na pijače, napravljene brez dodatkov kemikalij) se plača trošarina v iznosu 15 par od vsakega decilitra. Doslej je znala trošarina za vse brezalkoholne pijače 10 par od decilitra. V dravsko banovino uvožena brezalkoholna pijača je podvržena enotni trošarini 15 par od decilitra.

Banovinska davščina na šmarnico se povpraša od 10 na 15 par od vsakega trsa.

Določbe glede banovinske takse od prenosa nepremičnin se dopolnjuje v toliko, da se taksa pobira tudi kot 50% doklada k državnemu dopolnilnemu prenosni taksi.

Banovinska davščina na lovišča, ribolove in lovskie karte ostane nespremenjena.

Trošarina za pnevmatiko se ne bo več pobirala. Kot nadomestek za banovinsko trošarino na pnevmatiko se pobira k banovinski davščini za motorna vozila 100% doklada. Pri motociklih sme ta doklada znašati največ do 250 Din. — Spremenjen je tudi način plačevanja davščine na motorna vozila, ki se po novem pravilniku plačuje takoj ob registraciji za vse leto naprej če pa predpis presegajo 500 Din, se plača prva polovica ob registraciji, ostanek pa do 15. julija vsakega leta.

Taksa na vozniške izkaznice (Soferske legitimacije) ostane nespremenjena, povpraša se le

ob prilikl prve izdaje usposobljenemu od 100 na 250, odnosno od 50 na 125 Din.

Glede novega davka od tovorov, ki se nakladajo in razkladajo za prevoz z železnico, vsebuje pravilnik le osnovne določbe. Od tovorov, ki se nakladajo ali razkladajo zaradi prevoza na železnici v dravski banovini, se pobira davek, ki znaša 20 do 50 par za vsekih, tudi nepolnih 100 kg. Temu davku je podvržen vsak tovor, za katerega se mora plačati železniška voznina. Pobirajo ga pa železniške postaje, kjer se vrši nakladanje, odnosno razkladanje, ter ga odvajajo mesečno banški upravi.

Iz naslova odpravljene kuluka in rednega vzdrževanja cest se bo po predlogu posebnega finančnega odbora banovinskega sveta, ako bo to odobrilo ministrstvo v Beogradu, pobirala 25% nadomestna doklada na državne neposredne davke. Hkrati se maksimirajo cestne doklade, ki so obremenjevale sreže do sedaj z dokladami ponekod do 45%, z 20% doklado.

Kako spravimo iz vina duh po žveplju?

Baš beleženo vprašanje je presplošno. Kajti razločevati moramo duh po žveplju dvokisu, to je po plinu, ki se razvija iz gorečega žvepla, od duha po žveplju vodiku, ki spominja na duh gnilih jajc ali drugih gnijočih beljakovin in slednjič okus po žveplovi starini (žveplovi firni).

Žvepljev dvokis

daje vinu oster, trd, surov okus in duh, ki spominja na duh gorečega žvepla. Tako močno zažveplano vino je zdravju škodljivo in po zakonu o vinu tudi prepovedano, spravljati ga v promet. Če ste vino preveč zažveplali, ali ste dobili v roke tako preveč žveplano vino, morate skrbeti, da preobil žveplov dvokis spravite iz njega. Tako vino večkrat pretočite in pri tem močno prezračite.

Vino z žveplovim firnom

ima neprijeten, surov okus po žveplovi starini. Ta okus dobi vino vsled ponovnega močnega žveplanja, najraje pa ga nategne iz močno in dalje časa zažveplanih praznih sodov, če ti sodi pred uporabo (pred polnenjem) niso bili zadostno pripravljeni, izluženi. Okus po žveplovi starini se da iz vina težko odstraniti. Najbolje je, vino s takim okusom pomešati z mladim, rezkim vinom.

Duh po žveplovem vodiku (duh gnilih jajc)

je še bolj neprijeten. Razvije se v vinu le takrat, če moč ali vino kipi v posodi, kjer se nahaja nekaj žvepla, ki na najrazličnejše načine lahko pride v vino, v moč ali v sod. Vino, ki ima duh po gnilih jajcih, se naj po daljših sledkih dva do trikrat pretoči in pri tem prav močno prezrači. Če imamo bakren lij, pretakamo vino v sod skozi tak lij, kajti čisti baker vleče žvepleni vodik nase. Z večkratnim pretakanjem na popisani način se duh po gnilih jajcih iz vina kmalu in popolnoma odstrani. Tako vino se potem še rajši čisti in je še bolj stanovitno kakor drugo vino.

• Čiščenju sadjevca.

Ako se sadjevec noče učistiti in da ima bolj mlečno barvo, so lahko najrazličnejši vzroki. Eden glavnih vzrokov je hranjenje mošta v premrzlih prostorih, tako da ne more kipeti, ali pa da prepočasi kipi. Sladkor v premrzlem moštu se pretvarja v težko kipeči sluzni sladkor. V tem slučaju je spraviti mošt v prostor, ki naj ima vsaj 12–15° C topote, da bode ves sladkor mogel pokipeti. Ob tej priliki se lahko doda mošt čiste kvasne gline, ki pretvorijo sladkor v mošt v alkohol in ogljikov dvokis, ki so torej povzročiteljice kipenja. Kvasne gline, tudi čiste drože imenovane, je lahko dobiti pri kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Mariboru.

Če je pa mošt pravilno pokipel, pa se vendar noče čistiti, potem morda vsebuje preveč beljakovin, a premalo čreslovine. Tak mošt je potem čistiti kakor vinski mošt, oziroma vino, n. pr. z želatino in s taninom, kar se dobi pri kmetijski družbi ali v drogerijah.

Da se sadjevec noče učistiti, so lahko še drugi vzroki. Zato je dobro, da daste en vzorec tega sadjevca preskusiti ter preiskati pri najbližnjem strokovnjaku ali pri banovinski Vinarski in sadjarški šoli v Mariboru, da se dožene pravi vzrok.

Da bi pa ostal sadjevec kar naprej sladek, ni priporočljivo, ker zaostanki sladkorja v moštlu lahko povzročijo razne bolezni in se mošt posebno v toplem poletnem času lahko še bolj pokvari.

Če naj bo sadjevec trpežen in dobrega okusa in naj se pomladi ne pokvari, naj sladkor v moštlu že v jeseni kolikor le mogoče pokipi. To se doseže, če mošt kipi v jeseni v sodu s kipelno vaho in dodatkom čistih drož v dovolj toplemu prostoru, ki naj ima 12–15° C topote. V jeseni dobro pokipel mošt je potem, ko se je učistil, okoli Novega leta pre-

točiti, zmerno zažveplati in potem hrani v bolj hladni kleti.

Za novi trni nasad: ali beli burgundec, silvanec in laški rizling, ali ranfol? Strokovnjaki docela pravilno priporočajo beli burgundec, silvanec in laški rizling; so to sorte, ki so za naše kraje najbolj priporočljive. Vse tri sorte ob pravilni negi in oskrbi tudi bogato rodijo in dajejo v ugodnih letih prav dobro vino. Grozdje belega burgundeca in silvana vedno popolnoma dozori. Laški rizling pa, ki zori bolj pozno, spada le na najboljše, popolnoma južne lege; v neugodnih legah in letih pa laški rizling bolj slabu zori in daje kisla vina. Kakor to že delajo naprednejši vinogradniki, se bodo tudi drugi morali sprijazniti z dejstvom, da bodo načrivali dve trgatvi, to je pri prvi trgatvi bodo pobrali vse ranje sorte, pri drugi trgatvi pa vse bolj pozno noseče sorte. Ranfol res bogato rodi, a daje manj vredna, šibka (na alkoholu uboga) vina. Iz tega vzroka ranfol ni priporočljiv za razmnoževanje. Znano je, da se v današnji težki vinski krizi navadna, manj vredna vina tudi za nizko ceno težko prodajo, dočim dobra, fina vina še vedno najdejo kupca in tudi po primerni ceni. Sicer pa ranfol ni preporočen in če ga kljub vsemu navedenemu hoče kdo imeti, ga lahko sadi ter razmnožuje po mili volji.

Trtna podlaga v peščeni zemlji. Za peščeno zemljo kot podlago je priporočati ameriško trto Rupestris Goethe 9. Dobite jih kot ključe ali mogoče tudi kot korenjake pri banovinskih in zasebnih trtnicah. Naslove teh trtnic najdete dovolj v kmetskih strokovnih listih, pa tudi v našem listu med oglasi.

Cena trtam cepljenjam je v ban. trtnih nasadih letos določena na Din 1.20 za komad. Banska uprava v Ljubljani bo postopala v smislu pravilnika za izvrševanje zakona o obnavljanju in pospeševanju vinarstva. Kolikor za izsekano šmarnico ne bo na razpolago brez

plačnega trsja iz banovinskih trsnic, se bodo dajale v to svrhu denarne podpore za nabavo trsja iz privatnih trtnic, če se je pristojni srežki kmet referent prepričal, da je vinogradnik šmarnico res izsekal in da bo na istem mestu, sedala ako to po svojem položaju ustreza, zasadil vinograd z žlahtnimi trsnimi vrstami. Tozadenvi kredit je pa sedala omejen.

Enodnevni tečaj o cepljenju vinske trte in o trniciarstvu sploh se vrši v pondeljek dne 21. marca t. l. na banovinski vinarski in sadjarški šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure:

Važno kmetijsko predavanje se vrši v nedeljo dne 6. marca v Št. Ilju pri Mislinju po prvem sv. opravilu ob pol devetih dopoldne, in pri Sv. Florijanu v Doliču po sv. opravilu ob pol enih popoldne. Predavanje se vrši na obeh krajinah v osnovni šoli, na katerih poroča in predava okrajni kmetijski referent Wernig o splošnem položaju knetijsvra, o pridelovanju krme in živinoreji. Vsi kmetovalci so povabljeni!

Vinogradno kolje, cepano, žagano in okroglo, kaker tudi vsake debelosti rezan les od smreke, kora in mecesna, prodaja ali zamenja za izborna kvalitetna vina Gnilšek, trgovina z vnom in lesom v Mariboru, Rzlagova 25. 249

Ali ste že končale s kolinami?

Požurite se, dokler je mraz, sicer vas prehititi pomlad, ki ne bo koristila kakovosti in trpežnosti mesa in zabele.

Ne pozabite, da so kokoši ranih gnez najboljše jajčarice, ker neso v času, ko druge vse prenehajo. Zato nasadite kolje kolikor mogoče rano ali pomnite: za dobičkanosno kokošjerejo je treba podložiti jaca prvorstnih jajčaric od pri nas udomačenih pasem.

Napoleonovi dolgori.

O Napoleonu so zdovinari napisali že dosti knjig in ni je skoro podrobnosti iz njegovega življenja, ki je ne bi bili tudi tam omenili. Nihče pa ni še povedal, da je Napoleon umrl, ne da bi bil poravnal neki malih dolg: 60 frankov.

Te dni pa je francoska vlada odlikovala gledališko igralko Barréte-Vorms z redom častne legije. Ta igralka pa je vnukinja tistega moža, pri katerem se je Napoleon zadolžil za 60 frankov.

Leta 1793 je namreč igralkin oče Barréte odprl v mestecu Avignonu malo kavarno. Takrat pa je tedanja francoska vlada (kon-

Januš Golec:

Trojno gorje.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov.

Vojvoda je sklenil, da bo krenil iz Sevnice na Planino in po Bistriški dolini do Št. Petra. Med potjo se mu bodo pridružili Štercovi bojevni. Pri Št. Petru bo prekoračil na ta način ojačen Sotlo, dosegel kmečko trdnjavco Cesargrad, kjer bo privoščil pod zaščito dobro utrjene točke ljudem par dni počitka in odbrzel proti Doljni Stubici, da ne doleti Matije Gubca ista usoda, kakor je je postal deležen kapitan Kupinič.

Že na Planini so zvedela Gregoričeva krdela ne le o plemiški zmagi v Krškem, ampak tudi o bitki med kmečko in plemiško vojsko pri Kerestincu in Mokricah. Plemiški vojski je tu načeloval banov namestnik Gašper Alapič, ki je kmete neusmiljeno razbil in razpršil. Pri Kerestincu in Mokricah je pobil Alapič s konjiki grofa Zrinjskega in drugimi četami 1000 kmetov. Po porazu

so požgali Uskoki kakor Turki koče upornikov ter oplenili kmečke domove vsega imetka in živine.

Kdo je bil raznesel ti strašni novici po kmečkem taboru od moža do moža, se danes ne da dognati. Posledica teh poročil je bila malodušnost, izguba zaupanja v vodstvo punta in kmetje so se pričeli razbegavati na vse strani in raznašati vesti, da je že konec kmečkega puncta in sedaj bo sledila krvava »rihta« iz rok plemstva.

S Planine se je pomaknila kmečka vojska proti Pilštajnu, kjer se je utaborila v Bistriški dolini in predvsem v Lesičnem.

Ema je že pričakala Pavla pri kovačnicah, ga obsula z vprašanji in tiščala vanj s prošnjo, da tokrat bo šla z njim, naj to dovoli ali ne. Kapitan Šterc je bil edini od vodij, ki še ni zgubil upanja v konečni uspeh. Računal je na priključitev k ostankom vojvodove vojske novih tisočev svežih puntarjev iz Št. Petra, Bizeljskega ter Pišec. Še vedno je bil mogoč pobeg preko Sotle in okrepitev glavnih kmečkih bojnih sil pri Doljni Stubici. Ema je prikril dosedanje; po krvidi vod-

Vrt nas tudi že kliče.

Čas je tu za prvo setev na planem v solnčnih legah. Špinaca, korenje, peteršilj, čebula, tudi solata berivka, rani grah in bob pojdejo prvi v zemljo. Tudi čebulček in česenj že potaknemo. V tople grede, pa tudi v zelo zavarovanih solnčnih legah sejemo kapusnice (fiance): rano zelje, ohrov, kolerabice in drugo.

Gospodinjsko-nadaljevalna šola pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. V nedeljo dne 13. marca se zaključi kmetska gospodinjsko-nadaljevalna šola pri Sv. Lenartu v Slov. gor., ki je trajala pet mesecev. Učile smo se, kar bode vsaka gospodinja rabila enkrat v življenu. Kot zaključek bo izprševanje raznih predmetov, razstava izdelkov šivanja in raznih očnih del. — Istega dne popoldne ob treh prirede udeleženke šaloigro »Pri gospodji«. Zabavalo bo stare in mlade, gledati dekleta, da se znajo tudi na odru sukat in ne samo po polju z motiko in grabljam.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 27. februarja so pripeljali špeharji 150 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10—12, špeh po 10—12 Din. Kmetje so pripeljali 8 voz sena po 85—95, 4 otave po 75—80, 2 voža krompirja 1—1.50, 38 vreč čebule po 6 (česen 16—18), zelje glava 2—4. Rž 1.50, oves 1.25—1.50, koruza 1.25—1.50, proso 1.75, ajda 1.50, ajdovo pšeno 3.50—4.50, fižol 1.50—3. Celi orehi 4.50—5, luščeni 16—18. Kokoš 25—35, piščanci 30—60, raca 20—30, puran 50—80. Hren 12—14, kartifola 6—10, ohrov 2—3, radič 12, jabolka 3.50—7. Mleko 2—3, smetana 10—12, surovo maslo 24—32, jajca 0.60—1, suhe slive 8—12, med 14—20.

Mariborski živinski sejem dne 23. februarja 1932. Prignanih je bilo 16 konj, 13 bikov, 169 volov, 270 krov in 19 telet, skupaj 487 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 4 do 5 Din, poldebeli voli od 3 do 3.75 Din,

plemenski voli od 3.50 do 3.75 Din, biki za klanje od 3 do 3.75 Din, klavne krave debele od 3 do 4.50 Din, plemenske krave od 2.50 do 2.75 Din, krave za klobasarje od 1.25 do 2 D, molzne krave od 2.50 do 3.50 Din, breje krave od 2.50 do 3.50 Din, mlada živila od 3.50 do 5 Din, teleta od 4 do 5 Din. Prodanih je bilo 239 komadov.

Mariborski svinjski sejem dne 26. II. 1932.

Pripeljanih je bilo samo 33 svinj, cene so bile sledeče: mladi prašiči 7—9 tednov stari kom. 80 do 100 Din, 3—4 mesecev stari 150 do 200 D, 5—7 mesecev stari 300 do 350 Din, 8—10 mesecev stari 400 do 450 Din, 1 leto stari 700 D, 1 kg žive teže 5 do 6.50 Din, 1 kg mrtve teže 7.50 do 8.50 Din.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 10 do 12 Din, volovsko meso II. vrste od 8 do 10 Din, meso od bikov, krav in telic od 4 do 6 Din, teleče meso I. vrste od 12 do 14 Din, teleče meso II. vrste od 8 do 10 Din, svinjsko meso sveže od 8 do 14 Din.

*

Zgornja Polkava. Pri nas tudi nismo čisto zaspali, čeravno se poredko kedaj oglasimo v dopisih. V nedeljo dne 7. februarja so igralci našega izobraževalnega društva »Skala« v polni dvorani vprizorili lepo igro »Utopljenca«. Tako smo se po dolgem času spet od srca nasmejali. Vsi igralci so svoje vloge prav izvrstno podali. Vsa čast našim fantom in dekletom, zbranim v izobraževalnem društvu, ki že skozi osem let tako vztrajno vzgaja našo mladino.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Ne smemo tihto preiti lepe in zares vesele predpustne prireditve Prosvetnega društva na pustno nedeljo. Dekleta z Gore so kot gostje vprizorile »Svojeglavno Minko«; igra je bila živahnna, naravna, da se je videlo, da so igralke povečini z igro kar živele. Domačina sta podala šaljiv prizor »Stotnik in njegov sluga«, vmes so pa gorski tmburaši veselo svirali. Govor-

ilo se je pozneje, da je nekaj domačih fantov (ali tudi deklet?) vihalo nosove, češ, kaj hodijo tuje k nam! Mi smo pa tega veseli in pozdravljamo take nastope, ki naj oboje le spodbujajo k veselemu tekmovanju pri vsem dobrem. Razumni lovrenčki fantje go-tovo ne misijo več, da je največje junashčvo, ako fante iz druge vasi ali druge fare za ploton s koli počakajo! In pametna dekleta so vesela, če imajo priliko, da se od sosed učé vneme za prosvetno delo. Zato pa kličemo gorskim sosedom, ki jim doma neprijatelji prosvetete in poštene zabave mečejo toliko polen med noge: le pogumno naprej in če močče, še večkrat na svodenje, da se bomo drug od drugega učili in radostno v dobrem tekmovali!

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Katoliško prosvetno društvo »Zarja« pri Sv. Lenartu v Slov. goricah vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 6. marca popoldne po večernicah v Društvenem domu pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Pridite, da se skupno navdušimo za bodoče delovanje prave naše katoliške prosvetne. — Odbor.

Št. Peter pri Mariboru. Pod predsedstvom vlč. g. župnika se je ustanovil za našo župnijo odbor za pomožno akcijo, ker tudi pri nas ne manjka revežev in takšnih, ki trpijo po manjkanju. — Poravnalno postopanje je uvedeno nad premoženjem lastnike trgovine z mešanim blagom v Nebovi g. Lah Marije. To je gospodarska kriza dosegla že tudi naše trgovce. — Udeleženke gospodinjskega tečaja se vedno z večjo vnemo in veseljem udeležujejo pouka, saj se pa tudi v vseh panogah kmetskega gospodinjstva izobrazujejo. Pred kratkim jim je tudi predaval o vrtnartsvu znani mariborski vrtnar g. Jemec. — Naročino za Mohorjevo družbo je treba čimpreje obnoviti. Naj ne bo hiše, ki bi ne imela na-

stva povzročene poraze, jo tolažil in jej prigovarjal, naj počaka lepo doma, saj bo prišlo kmalu do končne zmage in potem bosta itak za vselej skupaj. Komaj in komaj je odpravil junashkega dekleta iz tabora, kjer je bilo potrebno marsikaj urediti in pregnati plahost ter obup. Ob Bistriški dolini je kmečka vojska skrbno zastraženo nočila in hotela nadaljevati 7. februarja pot proti Kozjem. Že v noči od 6. na 7. februarja sta prejela Gregorič in Šterc sigurno zanesljivo obvestilo, da čakajo kmečko vojsko v Kozjem jezdeci Alapiča in Zrinskega, kjer so oficirji v gosteh pri posestniku tamkajšnjega gradu Maksu plemenitem Ruepp. Na kak spopad s preizkušenim in zmag vajenim plemiškim konjeništvom ni bilo niti misliti, in še najmanj na odprtih ravnicah proti Kozjem. Ni preostajalo drugega, nego zgodaj zjutraj zatrobiti na odhod preko pilštajnskega trga na Buče in z vso naglico v Št. Peter in preko Sotle. Ko se je pričelo daniti in so klicale kmečke bojevnike na noge troblje, so zasvetili na vseh hribih kresovi in zazvonili po cerkvah zvonovi. Pri tem pogledu je objel kmečki tabor obup!

Vsakdo je vedel, kaj pomenita v tedanjih časih kres in plat zvona. Od ust do ust je šlo: »Turek je že v Kozjem in pridrvi zdaj pa zdaj nad nas!« Na srečo je že bilo izdano povelje za umik preko trga in dalje, ker sicer bi se bili kmetje itak razpršili v zapovedani smeri, v kateri so se upali ogniti Turkom. Prebridek je bil pohod ter umik 7. februarja zjutraj! Vsa spodbuda in tolažba iz ust vojvode ter kapitana sta bili zaman. Kmetje niso verjeli, da bi se bilo poslužilo plemstvo prekane s kresovi in zvonovi, da bi zbegali puntarje; vse je trdno verjelo, da je zadeala obupanega kmeta poleg vseh šib še — turška!

Na potu od Pilštajna do Št. Petra se ni pridružil klavernim ostankom še pred kratkim tolkanj ponosne punte nikdo. Pač pa je čakalo v Št. Petru dobrih sedem tisoč neoplašenih puntarjev, ki so le znali povedati, da so videli šwigati po cesti ob Sotli na hrvaški strani plemiške jezdece, a jih je bilo le za malo južino in s temi bo lahek opravek.

Bolj malodušna nega sveža pomoč sta bila vojvoda Gregorič in kapitan Šterc. Zavedala sta

vent) poslala v južno Francijo manjši oddelek, da zatre upor, ki se je začel pojavljati v teh krajih. Med časniki tega vojaškega oddelka je bil tudi mladi Napoleon, ki je takrat poveljeval 4. topniškemu polku. — Nekega dne je naletel Napoleon na tri uporne mešane, ki jih je začel kar v kavarni poučevati o njihovi dolžnosti do države in vlade, in može so ga ubogali. Od takrat naprej pa je začel Napoleon obiskovati kavarno g. Barete kot stalen gost, bil pa je vedno tako »suhi«, da ni nikoli nič naročil, ali pa na up. Ko je odšel iz Avignona, je zapustil v kavarni 60 fran-

počenih Mohorjevih knjig, kajti število Mohorjanov mora vsekakor narasti. — Na fanovskem sestanku v nedeljo bo govoril g. dr. Jeraj iz Maribora.

Sv. Primož na Pohorju. Četudi pozno, zglasiti se je vendar treba. Pri ljudskem štetju lani so našeli v naši župniji 452 ljudi. Rodilo se je 19, umrlo jih je 9. Porok je bilo 4. V letosnjem kratkem predpustu pa smo se kar hitro zaleteli in jih spravili 5 parov v zakonski jarem. Tudi rekord. — Na pustno nedeljo smo igrali v naši šoli in v korist šole dve veseloigri »Poštna skrivnost« z moškimi ter »Strahovi« z ženskimi vlogami. Tudi je vmes prepeval mešani zbor. Obojni igralci, moški kot dekleta, so se vrlo obnašali. Zlasti vloga Matica je bila v najboljših rokah. Tako je bilo za pust nekaj veselega in poštenega. Žal, nimamo društva in društvenega prostora. Šolski oder pa je tudi tako majhen in skromen, da je komaj za največjo silo. Društvo bi že ustanovili, pa nimamo prostora za prreditve. — Mesec januar na našem solnčnem hribu je bil krasen. Zato pa so tudi smučarji iz Maribora od kluba »Rapid« hudo pritiskali sem gori. Eden si je celo roko zlomil v rami. — Februar pa je napel druge strune. Žvižga in tuli okoli voglov, kot bi bili vsi strahovi zunaj. Ko sem bil pretekli četrtek v Š. Janškem Vrhу, sem se že bal, da me bo po zraku odneslo v pameško župnijo. Vendar tistega mraza ni kot ga imate v dolini. Ko je v soboto dne 13. svečana bilo v Dravogradu in Slovenjgradcu 25 stopinj, je naš topomer beležil samo 17 stopinj. Pritiska pa še drug mraz, ki grozi, da bo zmrznila cela vrsta naših dozdaj še samostojnih kmetov. Tu je pa gospodarska temperatura globoko pod ničlo. Kaj bo?

Pamečni pri Slovenjgradcu. Mi Pamečani nismo navajeni, da bi vsako še tako majhno novico takoj razbohnali v svet. Naše geslo je: Veliko ali pa nič! Zato pa malokdaj pišemo, pač pa takrat več novic! Letosnji predpust je bil kratek, pa tembolj vesel. Kar 4 pari so se vpregli v zakonski jarem. Tri neveste so doma ostale, ena pa nas je zapustila in šla v sosednjo faro Trbonje. Vprašali boste, kako da so ženini tako od daleč izvedeli za naše neveste. Pa saj vam je znana pesmica, ki prav-

yi: »So hribčki, doline in strme gore, prešmentani fantje, pač zvohajo vse!« Kot prva je dala vzgled vrla mladenka Marija Trobej p. d. Tratnikova, katera se je udejstvovala tudi na prosvetnem polju kot knjižničarka našega Prosvetnega društva in kot članica Marijine družbe. Za spremjevalca skozi celo življenje si je izbrala Ivana Štinjek, pridnega mladeniča iz krščanske hiše Jelenove v Razborci, župnija Št. Ilj pod Turjakom. Postala sta gospodarja na posestvu Tratnikovem, katerega je njima svobodno prepustil nevestin brat Ivan, zato ker se je namenil iti v samostan. Nevesta Alojzija Božič p. d. Ermanova, pa je dobila ženina iz Šoštanja, Vinka Meh. Bila je istotako članica Marijine družbe. Naš vrli župan g. Luka Pogač ji je kot svoji rejenki podaril posestvo. Poročil ju je naš sovjak g. župnik Šentpeterski Alojzij Vrhnjak. Kot tretji par sta se poročila mlada Micika Poznič in čevljar Anton Pletarski, doma iz okolice Rajhenburga. Ženin Peter Šak pa nam je odpeljal nevesto Francko Robin na svoj dom v sosednjo faro Trbonje. Novoporočencem želimo mnogo sreče in lahek zakonski jarem! Na dan prve poroke je bil pogreb vrlega moža in krščanskega očeta Lovrenca Lipuša p. d. Juriča. Rajnemu večni mir, ostanim pa iskreno sožalje! — Huda gospodarska kriza se čuti tudi pri nas vedno bolj in bolj. Kamorkoli greš, s komurkoli govoris, povsod slišiš: kriza, kriza! Dasi je beseda kriza tujeva izvora, vsakdo ve, kaj pomeni, ker jo pač preveč čuti na lastni koži! Pri nas čutimo krizo tembolj, ker nas razni lesni trgovci silijo pri nakupu tesanega lesa s takozvano novo kubično mero, s katero bodo nas kmete in delavce, ki živimo od lesne industrije, popolnoma uničili, če bo šlo tako dalje! Treba bi bilo, da poseže oblast vmes in napravi konec teh stvari.

Pernice nad Muto. Marsikdo misli, da je naš kraj za »plankami«. Pa ni tako. Naši ljudje se prebujajo v zimski naravi, osobito fantje, ki vesele in razigrane volje vzamejo svoje »dilce« na ramena in hajdi z njimi na snežne poljane, ki jih pri nas ne manjka in se morejo meriti z marsikaterimi, ki jih danes hvalijo, da imajo idealno lego. Le to ni prav, da vse hiti na Pohorje in naš Kozjak

ostane po zimi osamljen. Da ni naših vrlib fantov s svojimi »dilcami«, bi bila zimska narava kakor izumrla. Fantje si znajo prav dobre smuči napraviti, čeprav mora potem marsikateri prepustiti na strminah svojo usode »zadnjemu delu«. Če bi nas več planincev-turistov obiskalo, osobito poleti, ko je tukaj res krasno, bi se morebiti tudi naši ljudje začeli zanimati za marsikaj, za kar zdaj ne kažejo pravega zanimanja. Da nas tare gospodarska kriza ali griža, menda ni treba komentarja. Ljudje tukaj še precej mirno prenašajo to bolezen. Upajmo, da nas ne bo dolgo tlačila, izhod se bo vsekakor našel. — Nekaj se je tudi storilo za naše uboge. Šolsko upraviteljstvo je ob prilikah božičnice obdarovalo vse otroke; med njimi 10 otrok z obuvalom, 20 pa z obliko, perilom ali raznim blagom. Na prošnjo šolskega upraviteljstva je poslalo več tvrdk in trgovcev razna darila. Posebno izdaten dar nam je poklonila Ciril-Metodova družba v Ljubljani: znesek 750 Din, katere namen je, podpirati obmejne šole, posebno v narodno ogroženih krajih. Dalje nam je poklonila kr. banska uprava v Ljubljani 400 Din, tvrdka Bata 200 Din, Učiteljska tiskarna v Ljubljani lep dar šolskih potrebščine, tovarna Zlatorog ročno milo. Vsem darovalcem najprisrčnejša hvala! Božičnica se je vršila z igrico »Sirota Jerica«. Precej težka, a krasna igrica, katero so deca tako lepo igrali, da so se mamicam oči orosile. Vendar 1. december smo lepo proslavljeni. Pri tej proslavi so bili celo naši »čuvavarji« graničarji, ki jim je slovenska pesem zelo ugajala. — Šest let je hodil k nam opravljat duhovniško službo č. g. Kociper iz Ojstrice, iz precej oddaljenega kraja. Radevolje in z veseljem je prenašal marsikaj neprijetega, posebno pa zelo dolgo, utrudljivo in zelo strmo pot. Pretekli teden nas je zapustil, zapustil našo mladino, ki se je ganljivo poslovila od svojega katcheta in ki mu bo hvala za prejete nauke. Tudi vsi ostali se gospodu zahvaljujemo za vse in mu želimo zadovoljno in srečno življenje. Na njegovo mesto je prišel č. g. Slana iz Bizejskega, kateremu želimo dobrodošlico in da bi se kmalu privadol naših planin. — V pondeljek dne 22. februarja je obhajal g. Gešman Peter svojo 60letnico v krogu svoje družine in priateljev.

kov dolga. Mladi Napoleon si gotovo ni takrat ni mislil, da bude postal pozneje francoski cesar.

Pred očmi policista

Neki policist je nedavno zjutraj stal pred neko restavracijo v Chicagu in ravnušno opazoval dva moška, ki sta se trudila, da spravita iz lokata težko železno blagajno. Niti najmanje ni slutil, da je bil priča držnemu roparskemu napadu. Blagajno sta morala nositi ven dva delavca v restavraciji, k čemer sta ju prisili dva bandita, od katerih je eden pazil na osobe v kuhinji, drugi pa je prijažno trepljal oba moža, ki sta vlekla blagajno. Po

se, da je številčno od plemiške mnogo močnejša kmečka vojska kljub vsej previdnosti umika zašla baš v tem obsotelskem kotu v past. Iz smeri od Podsrde bodo pritisnili nad upornike konjeniki Alapiča ter Zrinjskega, prehod preko Sotle in umik na Cesargrad jim bodo preprečili hrvatsko-ogrski vojaki. Spopad na življenje in smrt je bil neizogiven. Ako se bo posrečilo upornikom izvojevati prehod preko Sotle, bodo rešeni in še prinesli pravočasno pomoč glavnemu delu kmečke vojske pri Dolnji Stubici; v nasprotnem slučaju jih bo objela majka smrt ali plemiška sužnost, ki bo hujša od turške!

8. februar leta 1573. je bil odločilen za celotni nadaljnji zaključek kmečkega upora.

Že zgodaj predpoldne je bila razvrščena kmečka vojska v bojne vrste, katere je urejeval in navduševal kapitan Šterc na konju in v blesteči viteški opremi. Tisoč mož broječa rezerva je čakala pripravljena pred Št. Petrom za slučaj, da bi res nameravala napasti plemiška konjenica umikajočo se kmečko vojsko od zadaj, in ki je morala biti vsak čas tukaj iz Podsrde. Rezer-

vi je zapovedoval vojvoda Gregorič. Ako si bo izvojevalo Šterčovo glavno krdelo prehod preko Sotle, mu bo sledila tudi rezerva.

Med hribom Srebernik, pod katerim se vije Bistrica na Šentpeterski strani v Sotlo, med Št. Petrom, Kunšpergom in Sotlo je lepa ravnica, kjer so sama rodovitna polja ter travniki. Ravan tvori nekak trikot, preko katerega je zapovedal kapitan Šterc prodiranje v strnjeneh vrstah. Troblje so zabučale, zemlja je odmevala od trdih korakov, vsak je stisnil trdneje orožje in uprl pogled v poveljnika, ki je jezdil na čelu in kazal z golim mečem smer, v kateri je most preko Sotle. Komaj so bila puntarska krdela sredi ravnice, je pričelo trobiti tudi plemiško konjeništvo, galopirati preko mostu in se razvrščati ob Sotli na levo ter desno. Pri pogledu na bliskovito manevriranje sovražnika je zapovedal kmečki kapitan razdelitev bojne sile na tri dele: glavni s ciljem proti mostu, levi in desni vsak s svojo rezervo proti sovražniku, ki je tekal in se uvrščal na levo ter desno ob Sotli. Šterčeva razvrstitev je bila v naglici mojstrsko zadeta. Iz negotovega beganja

G. Gešman je ena izmed zaslужnih osebnosti na Pernicah, ki je s svojo razsodnostjo ter prevdarnostjo pridobil naklonjenost in zaupanje Perničanov. Bil je dolga leta župan tukajšnje občine, šolski ogleda, tajnik, blagajnik itd. ter bil vedno zaveden Slovenec. Ob njegovi 60letnici mu tudi mi želimo še mnogo let življenja in da bi bil še nadalje naklonjen občini in šoli. Še na mnoga leta!

Potok pri Kokarjih. Za veseljem pride žalost. Tako se je tudi pri nas zgodilo. Dne 25. januarja t. l. se je poročil na Kokarjih gosp. Alojz Fricelj p. d. Prodnikov iz vasi Potoka z gdč. Anico Krajnc p. d. Florjančevo iz Kokarij. Gostija je bila na ženinovem domu, svatje so bili razpoloženi in veseli. Ob dveh po polnoči pa so odšli zaradi bolezni ženinove teče Elizabete Fricelj, ki je kmalu zatem umrla v 67. letu svoje starosti v samskem stanu. Bila je vse življenje pridna ter krščanska. Njen pogreb se je vršil ob obilnem številu udeležencev. Mlademu paru obilo sreče, pokojnici pa večni mir in pokoj! — V vasi še tudi imamo stare korenine. Krščansko in Bogu služno dekle Unukovo Mico, ki je preživel dobro in slabo. Dobrega malo, ker je slepa in stara 88 let. Otroci jo imajo radi, ker jih je mnogo že spestovala. Bog ji daje dosti let doživeti! — Letošnji predpust je bil kratek, pa ni bilo časa se ženiti. Vsled velike denarne krize smo obhajali pust manj živahno. Upajmo, da bo kmalu boljše!

Zg. Polškava. Ker je bil letos predpust bolj kratek in tudi kriza se na naših kmečkih domovih močno pozna, smo bili s porokami bolj skopi, poročila sta se samo dva para. — Sedaj, ko je nastopil sv. postni čas, pridno kosi bela žena smrt v naši župniji. V dnevih 14. in 15. februarja smo položili v hladni grob kar dva pridna in ugledna gospodarja naše žare. Kako sta bila priljubljena, je pričat njeni pogreb ob ogromni udeležbi župljanov, kakor tudi iz sosednjih župnij. Prvi, Leskovar Anton p. d. Šrbel iz Kočn je umrl v starosti 64 let. Bil je vzgleden krščanski mož, značaj, dober oče in marljiv gospodar ter zvest naročnik »Slovenskega gospodarja«. Velika žalost in izguba je zdelala ugledno in prostrano Šrbelovo kmetijo, posebno ker je še pred 1 tednom pred svojo smrtnjo ves vesel in zdrav

sovražnika je bilo razbrati, da ga je ta nastop presenetil in da mu grozi nevarnost obkolitve na levem in desnem krilu. Ker se je spustila kmečka vojska v hitrejši korak, so tudi jezdci spodbodli konje, da bi udarili na kmečke vrste nekoliko dalje proč od Sotle.

Kapitan Šterc je skotalil z mogočnim zahom s sabljo prvega jezdca s konja in se zagozdil v gnječo, da bi napravil gaz klinu pešev, ki je že tudi udrihal po konjenikih, kajih prvi in glavni naskok je bil zaustavljen in predor kmečkih vrst že pri prvem srečanju onemogočen. Tudi ob levem in desnem krilu kmečke vojske je bil odbit prvi konjeniški naval. Kapitan Šterc je imel srečo, da je izsekal z izurjenimi udarci s sabljo predor skozi sovražno konjenico, sledili so mu pešci in ogrožali s popolnim razcepom sovražnih sil, ki bodo prisiljene se umakniti v dveh polkrogih v Sotlo, saj drugega zhoda čez nekaj časa nikakor ne bo. Sigurna kmečka zmaga in popolen poraz plemiške konjenice se je bližal z vso neizbežnostjo, ko se je razlegel topot konjskih kopit od Št. Petra. Liki jata jastrebov so frčali

Kje kupujejo naši naročniki?

V trgovinah, ki so tukaj navedene: V teh trgovinah je dobro in poceni blago. Vsakdo, ki kupi vsaj za 100 Din blaga v gotovini, dobi brezplačno Gospodarski ali Gospodinjski žepni koledar.

Te trgovine so:

V Mariboru:

Penič Mira, trgovina, Vetrinjska ul. 9
Tekstilni bazar, Vetrinjska ulica 17

Sv. Jurij ob Ščavnici:

Perger Tomaž, trgovec.

V Ormožu

H. Jurkovič, trgovina.

V Celju

Davorin Golob, modna in manufakturna trgovina, Narodni dom

Ljubno v Sav. dolini:

Jakob Sem, trgovec

Pod tem zaglavjem bomo objavljali te in druge trgovine, ki se bodo še prijavile. Ta objava je za trgovce, ki odvzamejo vsaj 10 komadov koledarja, brezplačna. Trgovci, pišite takoj Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

obhajal poroko svoje starejše hčerke, ki je odšla na novi dom (Štumbergerjevo kmetijo) v Prepole na Dravsko polje. Pač ni takrat nikdo slutil, da bo za veselo gostijo tako hitro zagostovala kruta smrt in ugrabilo dobrega očeta. Hvala g. župniku za tolažilne besede ob grobu in pevskemu zboru za ganljive žalostinke. Drugega moža nam je vzela smrt kar iz vasi Zgornja Polškava, blagéga Janeza Keršič v starosti 66 let, iz znane obče spôstovanj Kobanove hiše. Bil je skrben mož, kmet-ska korenina, kakoršnih današnjih dan močno primanjkuje, zvest naročnik »Slovenskega gospodarja«. Bil je izredno marljiv gospodar, saj si je v mladosti skoraj iz nič prigospodaril s svojo zvesto družico lepo kmetijo. — Zapusča ženo in petero otrok, ki so vsi dobro preskrbljeni. Uglednima hišama sožalje, raj-nima večni mir!

Alapičevi in Zrinjskega jezdeci, ki so že bili pomandrali kmečko rezervo na polju pred Št. Petrom, kmečki zneugnano silo zmagajoči vojski naravnost v hrbet. Popolno uničenje tako srečno se vojskujoče kmečke vojske je bilo neizbežno dejstvo, kakor hitro se je prikazal sovražnik še od zadaj. Ko so kmečke vrste zapazile, v kaki pasti da so, je pognal vsak orožje in si skušal oteti življenje s pobegom, ki je končal za večino kmečkih pešev s preklano glavo. Po vpadu od zadaj je bila borba kratka, vpitje splošne zmede pretresljivo, po polju so se podili jezdci za pešci, ki so stegovali zastonj roke in prosili milosti. Razljuteni plemiški divjaki so poznali le smrtonosne zamahljaje z meči, ki so bili itak boljši od ujetništva in poznejših kazni. Ko so si segli povojniki zmagovitih konjenikov s hrvaške in štajerske strani po kratkem, a grozno krvavem boju s častitkami zmage v roke, je krilo šentpetersko ravan proti Sotli na tisoče pobitih kmetov, več sto jih je bilo ujetih in med njimi tudi ranjeni kapitan Pavel Šterc.

Šetanje pri Sv. Lenartu v Slov. goriceh.

Dolga vrsta pogrebcev se je vila dne 4. m. m. na pokopališče pri Sv. Lenartu v Slov. gor. ko smo spremljali k zadnjemu počitku mlado, veliko prezgodaj umrlo mater Ano Kramberger iz Šetarjeve. Šele komaj v 27. letu, pa je morala umreti kot žrtev materinskega poklica. Kljub vsei skrbi in trudu zdravnikov ter domačih je ni bilo mogoče ohraniti pri življenju. Umrla je kot mučenica po petih tednih velikega trpljenja ter zapustila mož tri majhne otroke: 7letno hčerko, 4letnega sinčeka in 5 tednov staro hčerkico, ki nikdar ne bo poznala in okušala materine ljubezni. Ob pogledu na jokajočo mater, potrtega moža ter zapušcene otročice na domu in na pokopališču, ko so jim spustili v temno jamo zlato mamico, smo zajokali z njimi vred vsi. Naj jih tolaži in podpira ljubi Bog! Rajna naj v miru počiva! — Na pogrebu se je nabralo 100 Din za uboge afrianske zamorce. Hvala!

Sv. Anton v Slov. goriceh. V zadnjem času beleži naša kronika smrt najstarejše faranke Marije Rihtarič, ki je bila rojena leta 1839, torej je bila stara 92 let. V Župetincih je umrl Andrej Vršič v starosti 79 let. — Kakor drugod, tako se je tudi pri nas pred zapečetnjem Kmetijske eksportne zadruge razvila velika špekulacija z življenjem in smrtno. Prihajali so razni agenti, ki so zavarovali osobito stare ljudi, da, celo take, ki so bili že na mrtvaških posteljah. Danes je pa morda oškodovanih mnogo ljudi. Pomnimo, da zastopa pri nas posmrtninsko zavarovanje »Karat«, kakor tudi vsa druga zavarovanja edinega najstarejšega slovenskega zavoda »Vzajemne zavrovalnice v Ljubljani« naš domačin gospod Vinko Lorenčič, kateri rad da vsakemu v zavarovalnih zadevah brezplačno pojasnilo. Torej pozor pred tujimi agenti!

Stanetinci. Z globoko žalostjo naznajamo, da je naš preblagi in nad vse dobri oče Mat. Jurkovič, brat pokojnega ptujskega prošta, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, dne 12. svečana t. l. mirno v Gospodu zaspal. Rajni je bil 40 let zvest naročnik »Slovenskega gospodarja« ter vzoren gospodar in veren katoliški mož. Naj počiva v miru!

plečih, pri tem pa jima tako, da ni policist slutil, grozil s samokresom, ki ga je držal v žepu suknje. Z blagajno sta nato bandita odpeljala 1800 dolarjev neznanom kam.

Zlato potuje.

Kako so svetovne zaloge zlata izpremenile gospodarje tekom zadnjih 20 let, je razvidno iz slednjega: Leta 1913 je bilo 23% vsega zlata v Žedinjenih državah, v Franciji 14.6%, v Rusiji 12% in v vseh ostalih državah 51%. V letu 1931 dne 31. oktobra pa je bilo v Ameriki zlata 37%, v Franciji 22% in ostalo je pa prišlo na vse druge države.

(Dalje prihodnjič.)

Sv. Bolzenk na Kogu. Kmetska nadaljevalna šola pri Sv. Bolzenku na Kogu bo priredila ob zaključku svoje šole v nedeljo dne 6. marca t. l. popoldne v šolskih prostorih zaključno prireditve. Nastopi z igro »Hlapac Jernej in njegova pravica«, s petimi točkami in z šalnijo »Zaklad«. Odzovite se vabilu fantov iz kmetske nadaljevalne šole in dokažite svoje veselje in razumevanje te šole s svojimi prihodom! — Kmetska nadaljevalna šola pri Sv. Bolzenku na Kogu.

Konjice — Neva vas. Tukaj je umrl dne 17. februarja kmet Anton Pučnik v starosti 75 let. Blagopokojnemu svetila večna luč, preostalom naše sožalje!

Makole. Dne 20. februarja t. l. nam je preminula dobra mati in gospa Hajšekova na Reki. Rajna je bila soproga g. Hajšek Matije, župana občine Sv. Ana pri Makolah, nečaka pokojnega znanega rodoljuba in bivšega dekana in kanonika v Slov. Bistrici. Rajna je bila zelo priljubljena in dobra žena posebno do ubožcev ter zelo pobožna. Da je bila vobče spoštovana in priljubljena, se je videlo ob njenem pogrebu dne 22. februarja, ki se ga je udeležila ogromna množica njenih znancev iz cele župnije in iz sosednjih. Težko se nam je bilo ločiti od blage matere, ob ginstjem poslovilnem govoru domačega g. župnika in duhovnega svetnika ob njenem grobu, da se zopet snidemo nad zvezdami. Pokojna zapušča žalostnega soproga, tri sinove in hčerko. Blagi spomin in počitek večni!

Vojnik. Bliža se zopet zaželjena spomlad, katere se veseli staro in mlado. Obenem se bliža tudi čas, ko se bodo pojavili mnogoštetični in nasilni agenti raznih posmrtninskih zavarovalnic ter bodo nadlegovali stranke za zavarovanje starih stricov in tetk, oziroma starih mamic in očetov. V zadnjem času so se pojavili v našem kraju nekateri špekulanati, ki bi se na račun smrti tujih oseb, ki v nobenem oziru niso v sorodu, radi obogateli. Nekateri so že v ta namen potrošili celo nekaj izposojenih stotakov, pa najbrž jim ta špekulacija ne bo prinesla zaželenega uspeha. Neka gospodična v Celju je tudi dala zavarovati svojega strica, v teku 14 dni po podpisu pogodbe je slučajno zvedela, da je dotični stric že zdavnaj umrl. Res čudno zavarovanje! V tukajšnji okolici je zbolela neka stara vdova na prevžitku, katero so hitro trije, ki pa niso z njoj prav nič v sorodu, zavarovali vsak pri drugi zavarovalnici. A bolna vdovica pa kljub dobri postrežbi dotičnih ni preživelu čakalnega roka 6 tednov, temveč je preje umrila. In tako so splaval po vodi zaželeni tisočaki. Upati je, da bodo stranke za naprej v tem oziru bolj previdno postopale in da ne bodo zavarovale oseb, ki niso prav nič v sorodu, ali ki že v postelji čakajo na smrt. Zavarovalne ponudbe se naj sklepajo pri zanesljivih zastopnikih, ki jim resnico predložijo v pregled in čitanje in kateri se izkažejo s pooblastilom dotične zavarovalnice, za katero se predstavlajo. Pred drugim pa pozor!

Vojnik. Meseca oktobra leta 1931 je bil imenovan za župana občine trg Vojnik davčni uradnik v pokolu in posestnik v Vojniku gospod Jožef Zazula. Pretečeni teden je pa kot župan odstopil in sedaj nimamo nobenega župana.

Ojstrica nad Dravogradom. Tukajšnje Prosvetno društvo prosi, če bi kdo imel celotni letnik »Slovenskega Gospodarja«, bi ga naše društvo kupilo ali naprosilo na posodo za kratek čas proti primerni nagradi. Tudi poštini in drugi stroški se vrnejo.

Bresternica pri Kamnici. Naša lepa vas ob vznožju vinorodnih gričev in gozdnatega gorovja se veselo ozira po raztegnjenem Pohorju, posluša milo zvonenje iz Limbuša in Rušter se čudi živahnemu prometu po državni cesti ob Dravi. Pač vredna je, da si jo ogledaš in se je z nami še posebno v pomladanskem cvetu veseliš. Imamo pa tudi lepe hiše, v njih pa dobre krščanske gospodarje. V hiši mladega posestnika Waldhuberja sta obhajala tretjo postno nedeljo ob obnovitvi posvetitve presv. Srečo svojo 40letnico srečnega zakaona krščansko-narodno zavedna oče in mati Franc in Helena Hiter, Bog nam ohrani blaga dobrotnika naše farne cerkve in različnih siromakov zdrava in zadovoljna še do biserne gostije!

Hoče. Pred časom nas je nenadoma zapustila po svoji dobrohotnosti daleč naokrog znana naša Ivana Vornik. Kakšno življenje, taka smrt! Še dan pred svojo smrto je bila v cerkvi pri obhajilni mizi, predpoldne jo je popadla nezavest, iz katere se ni več prebudi. Naši reveži in posebno še cerkev bodo pogrešali njene darežljivosti. S kakim veseljem je čakala na podobo Male Trezike, ki jo bomo zdaj ob sv. misijonu v cerkvi blagoslovili. Ona jo je cerkvi preskrbelna, pa žal ni dočakala, da bi jo še videla v cerkvi. Ivana, naj ti sveti večna luč! Tvoja dobra dela najti pomagajo do večne sreče v objemu večne ljubezni.

Fram. Žaloigra »Razvaline življenja« je bila za Fram nekaj izrednega. Na malem odru in v premajhni dvorani nam je dne 21. m. m. vprizorila Katoliška Omladina iz Maribora. S to prireditvijo smo tudi v Framu slavili 60-letnico velikega pisatelja Finžgarja, ki ga naj Bog ohrani še mnoga leta!

Polensak pri Ptaju. Predpust je šel mimo nas v znamenju težke gospodarske krize. V največji skromnosti smo obhajali Polensani samo le šest gostij. Bilo bi jih še morsikaj več, ko bi vsak ne tožil o tej veliki denarni in gospodarski grizi, ki jo brez razlike občuti že vsak gospodar. Korajžo vsem mladim je delal posestnik Fr. Janžekovič, ki se je že v drugič poročil ter si poiskal pridno gospodinjo tam iz Vurberga. Postaven fant in kovač Andraž Tuš iz Braclevec je pogledal po najbližnji sosedovi Miciki Pintarič. Brhko Miko Požničeve si je izbral fant iz sosedne šentlovrenčke fare. Franc Njivar je šel po družico v šentlenarčko župnijo. Zakonsko zvezo do groba vrat sta sklenila sin uglednega posestnika Anton Kontaršek iz Hlaponec, naš cerkveni pevec ter bivši knjižničar domačega Katoliškega prosvetnega društva, in agilna članica dekliške Marijine družbe ter prva cerkvena pevka šentlovrenčkega kora M. Pihler. Za zakonsko tovarišico v življenju si je izbral dober obrtnik, mlači čevljar, ki vsakega rad obuje z novimi čevljimi, Jožef Zavčec iz Kamenšaka, Marijo Šoštarč iz Hlaponec. Drugim je vsled slabih razmer upadel pogum, tolaži pa jih upanje na drugi veseljši predpust. Vsem mladim parom, ki so pripognili ramo pod zakonski jarem, želimo do vrha napolnjeno me-

ro potrežljivosti in obilno sreče ter blagovslova.

Zetale. Z žalostnim srcem smo v pondeljek dne 22. februarja obstopili odprt grob, v katerego so položili truplo vrlega mladeniča in kolarskega mojstra g. Jurija Gajšek iz Dobrane vasi. Komaj je izpolnil 25 let, pa je že izpolnil svojo življensko pot. Neizprosna jetika je že ponovno trkala na njegovi prsi in ga opozarjala, da mu na odločeno dolgo življenje; rajni Jurij se je pa vkljub bolezni skrbno pripravljal na življenje in je že pred dvojma letoma postal kolarski mojster. Poleg veselja do obrti, katero si je izbral, je imel rajni Jurij še posebno veselje do petja in glasbe. Izredno marljivostjo je že kot učenec in vajenec uporabil vsak prosti čas, da se je vadil v petju in igranju harmonija oziroma orgel. In ko niso imeli v sosednji župniji sv. Roka organista, je pokojni Jurij hodil skoraj vsako soboto tri ure daleč v sosednjo župnijo, da je ob nedeljah tam v cerkvi orglal in vodil peje. Rokovčani, zlasti seveda cerkveni pevci, so se izkazali hvaležne za to na ta način, da se tudi niso ustrašili dolge poti in zime in se prišli na dan pogreba posloviti od svojega prijatelja in dobrotnika. Kako so domačini radi imeli rajnega Jurija Gajšeka, smo videli pri njegovem pogrebu, katerega se je udeležilo veliko ljudi. Gospod župnik nam je ranega pri nagrobnem govoru stavil za vzgled, da bi naj tudi mi kakor on, ljubili svoje starše, brate in sestre, zlasti pa ljubega Boga, da bi bili vedno vdani v voljo božjo tudi v trpljenju, v bolezni. Ko ni mogel Jurček več veliko uživati telesne hrane in so telesne moči vedno bolj pešale, se je pa bolj pogosto hranil s kruhoni močnimi; prejemal je večkrat sv. obhajilo in tako krepil svojo dušo. Prehišo žalosti se je poslovil od svojega tovarisja mešani cerkveni pevski zbor z žalostinko »Človek glej življenje svoje«, ob grobu pa je moški zbor zapel »Vigred«. Bog bodi milostljiv rajnemu Juriju in tolažnik njegovim domaćim! Na sedmini po † Juriju Gajšek se je z novo bogoslovico v Mariboru zbralo 100 ljudi. Vsem darovalcem: Bog plačaj!

Slatina-Radenci. Redek jubilej. Dne 7. marca t. l. obhaja v Boračevi pri Slatini-Radencih gotovo najstarejša žena v župniji Kapele, gospa Marija Deller svoj 91. rojstni dan. Kljub devetim križem je še vedno čvrsta in čila ter opravlja vsa gospodinjska dela sama in sicer zelo natančno. Najbolj težko ji je, da ne more vsako nedeljo v prijazne Kapele, v kateri cerkvi je bila tudi poročena, k sv. maši. Zato pa ta dobra krščanska prababica ontravlja doma svojo pobožnost. Samo o Veliki noči se pelje v svojo rojstno župnijo k sv. Petru v Gornjo Radgono k velikonočni spovedi. Edino veselje in razvedrilo ji dela reja izbrane perutnine, njen vrt in njene cvetlice. Rojena je bila v Gornji Radgoni iz ugledne Lukofnjakove rodbine, danes gostilna »Slon«. Komaj 19letna se je poročila leta 1860 s trgovcem in poznejšim zaslужnim županom mesta Radgona, g. Ivanom Dellerjem. Iсти si je pridobil velike zasluge za gradnjo železnice Radgona—Ljutomer. Njegova zasluga je tudi, da so se odkrili sloveči zdravilni vrelici »Kraljevo« in »Gizelino vrelo«. V teku let je gospa jubilantka pokopala moža in razen ene hčerke vse svoje otroke. Reveži so našli v njej veliko dobrotnico. Ljubi Bog jo je obdaril z redko starostjo in ji daj doživeti še dokaj let v zdravju in zádovoljnosti!

Šmarje pri Jelšah. V teku enega leta je že tretjič potrkala bleda smrt na vrata Šafarjeve hiše na Bobovem in nam za dobrim si-

Pri razdraženih živcih glavobolu, nešpanju, utrujenosti, pobitosti, tesnobnosti imamo v naravnem »Franc Josefovi« prenčici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabih prebavah, takos preženemo. Sloviti zdravniki priznavajo, da učinkuje »Franc Josefova voda« sigurno tudi pri ljudeh višje starosti. »Franc Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in v specerijskih trgovinah.

nom in pridno hčerko odpeljala še skrbno mater Antonijo Verbovšek na večni odpočitek pri božjem Srou. Ta nepovabljeni gost se je potem podal na Sotensko in zatisnil oči 60-letni samski zasebnični Tereziji Pinter, ki je bili že štiri leta vsled kapi navezana na bolniško posteljo. Takoj nato pa se je že prikazal v Senovici v hiši štev. 34 in rešil tu hudega trpljenja 70letnega oženjenega posestnika Ivana Moškotev, ki je istotako štiri leta mrtvouden in slep čakal na smrt. Oba smo pokopali v soboto dne 20. februarja. Bog daj tem trem in vsem drugim 14 dosedaj odpoklicanim večni pokoj! — Do letos v naših krajinah nismo poznali plesnih prireditev na postno kvaterno soboto. — Slišimo, da priredi naša Sadarska podružnica podučno predavaanje. Bi bilo dobro. Toda mraz pritiska tako, da mi skoraj tinta zamrzuje.

Kostričnica. Božja dekla smrt večkrat prihit v našo prijazno župnijo ter si izbira svoje žrtve. Anton Kovač je bil še zdrav pri sv. maši na dan Sv. Treh kraljev, še isti dan si je na vratu razpraskal mozolec ter si je s tem zastrupil kri. Vrat mu je začel otekati in čez dva dni je, previden s sv. zakramenti, premisnul. Ubogi otroci, ker pred leti jim je tudi že mati umrla! — Pred enim letom je umrla dobra Strnišetova mati, dne 24. februarja letos pa je smrt pokosila tudi očeta Ferdinand Strniša. Rojen leta 1857 v Gaberniku, se je priženil v Drevenik, kjer je pozidal lepo hišo in gospodarsko poslopje, na starost si je pa kupil v ravnini v Čačivasi obširno posestvo, kjer je do smrti vodil vzorno gospodarstvo z mladeničko člostjo. Rajni Ferdl je bil tudi znani po kupčiji z drvami in apnom. — Ko si smrt iz naše sredine izbira, spomnimo se, da smo tu le popotniki proti večni domovini!

Sv. Ema ob Šotli. Pred kratkim je v Sodni vasi po dolgi in mučni bolezni v 66. letu svoje starosti umrl daleč naokrog znani in spoštovan posestnik g. Vostner Franc. Pokojnik je bil dolgoletni prvi občinski svetovalec, načelnik krajnega šolskega sveta, odbornik Hranilnice in posojilnice ter dolgoletni načelnik konzumnega društva pri Sv. Emi, ki je pod njegovim načelstvom prav lepo uspevalo. Bil je skrben gospodar ter katoliško značajen mož. V tem duhu je vzgojil tudi svoje številne otroke, kateri po vzgledu svojega očeta lepo in značajno zastopajo krščansko stališče. Kako je bil pokojni g. Vostner spoštovan daleč na okrog, je pokazal njegov pogreb, katerega se je vkljub hudemu mrazu udeležilo veliko število njegovih znancev in priateljev. Blagemu pokojniku svetila večna luč!

Dole pri Št. Juriju ob južni žel. Kakor po drugod, gospodari splošna kriza tudi pri nas. Gostij nismo imeli nič, pač pa godec smo slišali. Splošno se držimo starih načel in običajev. Edino naše veselje sedaj v hudem zimskem času je naš vrli list »Slovenski Gospodar«. Beremo ga pridno in pazljivo. Iz njega doznamo, da je tudi drugod kriza in pa prazni žepi.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Dramatični odsek Katoliškega prosvetnega društva je vprizoril v nedeljo dne 21. februarja v svojem domu pri Sv. Petru pod Sv. gorami znano žaloigro »Goslarica naše Ljube Gospe«. Igralci so svoje vloge rešili izvrstno. Priznati moram, da ima društvo v svojem domu krasen in prostoren oder ter zelo lepe kulise, kar je mnogo vredno za čim lepše přizore. Med odmorom so igrali fantje na tamburice in nas s tem dobro zabavali. Največ zahvale gre g. bivšemu županu Zorenču kot režiserju. Med odmorom je g. Zorenč povедal, da bodo na dan sv. Jožefa

dne 19. marca vprizorili dramo v 4 dejanjih »Prisega o polnožiči«. Opozarjam čitatelje »Slovenskega Gospodarja« v okolici Sv. Petra, da se te igre udeležite, ker je res lepa. Ne boste vam žal tistih par dinarjev, ki jih boste plačali za vstopnino. Tudi pri svojih znancih in prijateljih poagitirajte! Povdarjam, da ima društvo pri Sv. Petru pod Sv. gorami precejšnjo število fantov in deklet, ki se rekrutirajo po večini iz kmečkega stanu, ki pa so voljni in tudi sposobni za prosvetno društveno delo. Le tako naprej, Bog naj blagosloviti vaše delo! Prišel, videl J. R.

Laški okraj. Gospodarska kriza se tudi v našem okraju čezdalje bolj oglaša. V rudniku Hudajama pri Laškem so tudi pričeli odpustati delavstvo. Zaenkrat odpuščajo še samo take, ki imajo kaj svojega posestva. Na mestu teh hočejo vzeti druge, ki doma nimajo ničesar. Ni pa pravilno, da se odpuščajo taki, ki imajo samo toliko posestva, da redijo eno ali dvoje glav goveje živine, kajti taki, ako imajo družino, tudi ne morejo od posestva samega živeti. Najbolj krivično se nam pa zdi odpuščanje iz službe takih, ki so svoja najboljša leta že pustili pri rudniku. Imamo upanje, da se bodo te stvari popravile. — Gospodarska kriza se zelo pozna tudi pri trgovcih ter obrtnikih. Ko je kmetu zmanjkalo denarja, ga manjka tudi drugim. Slišimo, da mnogo obrtnikov namerava odložiti obrt, ker ni nobenega zasluga. Za primer navajam sledeče: Ob banovinski cesti iz Brega čez Razbor proti Jurkloštru, ki je dolga 11 km, sta bili nekdaj dve gostilni, sedaj pa ni več nobene. Tudi gostilna »na gmajni« pri Poleni pod Lisco je z novim letom prenehala. Tudi pri porokah in svatbah se precej pozna gospodarski zastoj, da jih je bilo manj v okraju kot druga leta. Vendar naj omenimo tudi nekatere v našem »Gospodarju«: V Loki pri Zidanem mostu sta bila poročena Hrastnik Jožef iz ugledne hiše Hrastnikove iz Brstnika pri Laškem s Pepco Oberžan iz Briš pri Zidanem mostu; pri Sv. Jederti nad Laškim Nemeč Miha s Kurnik Marijo iz Govca iste župnije. Pri Sv. Miklavžu nad Laškim Gaberšek Karol, posestnik v Zabrežu, z Dremšek Nežo iz Poučena iste župnije. Pri Sv. Rupertu nad Laškim Krašovec Karol, posestnik iz Stopne v laški nadžupniji, z Lapornik Marijo iz Velikih Grafov v Šentrupertski župniji. V vseh zgoraj omenjenih hišah ženinov in nevest je »Slovenski gospodar« stalen gost, zato želimo vsem veliko božjega blagoslova in sreče. — V nedeljo dne 31. januarja se je v Laškem na mestu društva »Samopomoč«, ki je prenehalo, ustanovila živinorejska zadruga, katera bo imela name, ako bo seveda pristopilo k njej dovolj živinorejcev, izboljšati pleme goveje živine v okraju, pa tudi po možnosti dati podporo, če je kdo nesrečen pri živini. To pa seveda, ako bo denar na razpolago. Za načelnika zadruge je bil izvoljen Bentan Karol iz Dola. V četrtek dne 4. februarja, je priredila Zadružna zveza v nadžupnijski dvorani poučni tečaj, kateri je bil razmeroma dobro obiskan. Nadrevizor gospod Vlado Pušenjak je govoril zelo zanimivo o denarju in o sedanjem denarni krizi. Razložil nam je tudi neumestno in zelo škodljivo postopanje istih, ki drže denar doma iz napačnega strahu. Lahko pa rečemo, da naš kmet denarja sedaj ne drži doma, ker ga res nima. Zaradi strahovitega padca cen goveje živine itak noben kmet nima denarja. Padec cen goveje živine v lanskem letu se ne more primerjati s padcem cen v prejšnjih letih. Da v enem letu pade cena pridelku čez polovico, kar se je zgodilo lansko leto pri ži-

vini, to smo opazili pred leti sajne pri našem hmelju.

Žiče. Lansko leto meseca decembra je preteklo 25 let, odkar je bila v prijažnih Žičah ustanovljena Hranilnica in posojilnica, r. z. z. n. z., na prizadevanje blagopokojnega in delavnega župnika g. Jakoba Kosarja. 25letnico svojega delovanja v blagor domače in sosednih župnij bo naša zadruga proslavila v nedeljo dne 6. marca 1932, ko se bo ob treh pooldne v dvorani Katoliškega društvenega doma vršil slavnostni občni zbor, na katerem bo govoril nadrevizor g. Vlado Pušenjak o zgodovini in razvoju zadruge in o pomenu zadružništva v današnjih težkih gospodarskih razmerah. Vsi člani in vsi drugi prijatelji zadružništva iz domače in sosednih župnij, prideite ta dan v Katoliški društveni dom v Žiče!

Šoštanj. Naraščaj Rdečega kriza na tukajšnji meščanski šoli vprizori v nedeljo dne 6. marca mladinsko igro v 4 dejanjih »Mogočni prstan«. Ker gre čisti dobiček v dobrodelne namene (za šolarsko kuhinjo), vabimo vse, da se vprizoritve v častnem številu udeležijo in tako gmotno in moralno podprejo prizadevanje naše vrle mladine. Začetek ob pol štirih pooldne.

Slovenjgrader. V nedeljo dne 21. februarja se je vršil v Zadružnem domu prosvetno-sportni tečaj, katerega se je udeležilo okrog 20. zastopnikov okoliških prosvetnih društev, odnosno fantovskih odsekov. Zastopana so bila društva Šoštanj, Pameče, Sele ter fantovski odseki Razbor, Šmartno in najstevilnejši odsek Stari trg. Tečaj je priredilo vodstvo fantovske poduzeze pri PZ v Mariboru. Predavalata sta gg. dr. Jeraj o papeževi okrožnici Rerum novarum in dr. Vatovec o poslovanju in vodstvu društev in fantovskih odsekov. Član SSK Maratona, brat Fika, pa je vadil športne vaje. Tečaj je uspel v splošno zadovoljstvo. Drugi dan v pondeljek dne 22. februarja pa se je vršil na terenu v Starem trgu smučarski tečaj, katerega se je udeležilo 14 smučarjev iz starega trga, Šmartna in Razborja. Vodil ga je član SSK Maratona, brat Škamlec iz Maribora. Tudi ta tečaj je dobro uspel in so naši smučarji z njim mnogo pridobili in se izpopolnili.

Meers-Meerbeck v Nemčiji. Nekoliko tednov se potiče po tukajšnjih slovenskih naselbinah neki jugoslovanski politični begunec. Zaradi njegovega delovanja za neko avstrijsko »Interessengemeinschaft« so bile takoj informirane naše tukajšnje oblasti in organizacije. V Hamburu se mu je posrečilo imeti zborovanje. Naša zveza je takoj po okrožnici obvestila vseh 43 njej priklapljenih društev, ga ostro ožigosala in strogo prepovedala ga jemati pod streho, ali pa ga še celo podpirati. Marsikje je moral z dolgim nosom oditi. Pridružili so se mu tudi nekateri prejšnji Ogri, kateri danes spadajo pod Rumunijo ter so začeli neusmiljeno grdo lažnjivo akcijo proti našim verskim in narodnim organizacijam v Porfirju in so tudi psovali čez naše oblasti. V nedeljo dne 21. svečana je sklicalna naša zveza z g. Backenom, duhovnim voditeljem hamburskega društva sv. Barbare protestno zborovanje, katerega so se udeležila tudi bližnja društva, kakor Wehofen, Marxloch, Osterfeld, Hochheide, Meerbeck, in na katerem je bila zelo važna debata. Zelo, pohvale vredno je nastopil duhovni vodja g. Backen. Vsi njegovi izrazi so bili v prid dobre mislečim katoliškim Jugoslovancem, ki moramo biti zvesti in vdati Bogu in domovini. Predsednik zveze je povdral, da nimamo in tudi nočemo imeti nobene politike z Nemčijo, pa tudi ne z Avstrijo, pač pa energično zahtevamo, da se na-

pusti pri miru. Opozorjal je vse naše dobromisleč državljanje, naj nikar ne omadežejo s tako akcijo svoje lepe preteklosti. Nato je govoril g. Vabič iz Hochheide ter ožigosal nevarnosti take akcije. Dalje je govoril g. Sapotnik Martin. Tudi njegov govor je bil predmet pozornosti. H koncu je zvezni predsednik Lindič pozval vse dobro misleče navzoče, da se sprejme resolucija, katera se glasi sledče: »Jugoslovanski izseljeni v rensko-westfalski oblasti, zbrani na občnem zborovanju v Hambornu dne 21. februarja 1932, energično protestiramo proti počenjanju A. R., koji je prišel v tukajšnjo našo kolonijo, da hujška našre mirne in delavne ljudi proti našim narodnim svetinjam in ljubljeni domovini Jugoslaviji, koja je bila porojena iz veličastnih borb vseh pokolenj. Ugovarjam energično proti delu A. R. in njegovih pomagačev, izjavljajoč, da je treba take izdajalce z vsemi sredstvi onemočiti v delovanju. Pozdravljamo našega vzvodenega vladarja Njegovo Veličanstvo Kralja Aleksandra I., kakor vse činitelje napredka ljubljene nam domovine Jugoslavije. Prosimo g. kr. konzula, da to rezolucijo odpošljete v domovino. Lindič Ivan, Vabič Franc, Čič Jožef, Brežnikar Andrej, Sapotnik Martin, Snež Janez.

Moers-Meerbeck v Nemčiji. Zdrava in čila gorenjska korenina je gošpa Jožeta Kepic, rojen Kralj v Tržiču dne 15. 3. 1872. Imenovana je kumovala zastavi društva sv. Barbare leta 1910. Že takrat priljubljena, radodarna in vdana krščanskemu življenju in delavnici, je še danes kljub težki krizi naročena na štiri katoliške slovenske časopise. Daleč na okrog je poznana med našimi rojaki tukaj in v domovini. Jubilantini naše društvo iz srca čestita za njeno 60letnico in ji želi še obilo lepih in zdravih let in božjega blagoslova, kakor tudi njenemu soprogu Jožetu Kepicu v radosti praznovati 60letnico. — Društvo sv. Barbare, Meerbeck. Lindič Ivan.

Nove knjige.

Dr. Ciril Potočnik: Dobri pastir III. Znane Potočnikove knjige »Dobri pastir« je izšel 3. zvezek, pripraven prav za sv. postni čas. Obračnava zadnje čase Gospodovega življenja, njegovo smrt in vstajenje. Kar v vseh zvezkih na čitatelja in premišljevalca še posebno vpliva, je solidnost premišljevanj. Ni posebno blestečih modernih besed, a vse krepko in solidno, ki se res v srce vtisne in v srcu ostane. Dobi se tudi v Cirilovi knjigarni v Mariboru.

Nemudoma si nabavite v Cirilovih prodajnah v Mariboru nad vse zanimivo in krasno povest: »S strelo in plinom«. Stane samo 10 Din. Tam se dobi tudi krasna svetopisemska povest: »Kraljica Estera«. Stane 15 Din.

Vojaške zadeve.

Hranilec žene: P. D. Božičjak. — Ste podevali posestvo po umrlih stariših, ste oženjeni in vprašujete, ali ste kot tak lahko oproščeni vojaške službe. — V slučaju, da ste se poročili pred rekrutovanjem, odnosno usposobljenjem in da plačujete neposrednega dayka nad 120 Din, se vam odreja skrajšan rok službe; ako pa je neposredni davčni predpis manjši od 120 Din, se vas oprošča, kot hranilca le v slučaju, da v družini ni nobenega člena, sposobnega za delo in pridobivanje, niti takega, ki uživa pokojnino ali drugo državno podporo, ali katerikoli drug stalen dohodek, zadosten za vzdrževanje rodbine. — Med nesposobne rodbinske člane se štejejo moški člani pod dovršenimi 17 in nad dovr-

šenimi 60 leti starosti, otroci vobče in ženske pod 18 in nad 45 leti starosti, kakor tudi ženske z dvema otrokoma, brez ozira na starost.

K. J.: Boštanj pri Sevnici. — Pospešitev rešenja vložene prošnje vložite s ponovno obrazloženim pismom, kolkovanim s 5 Din oblasti, kjer ste oddali prvotno prošnjo, sklicujoč se na datum vložitve.

Opomba uredništvu: K vsem odgovorom se pripominja na člen 54 zakona o ustroju vojske in mornarice, ki se glasi: »Prošnje rekrutov za skrajšavo roka in za oprostitev od službe v kadru, nadalje pritožbe zoper vse primere, ki so v zvezi z naborom, se vlagajo pri pristojnem komandantu vojaškega okrožja najdalje v treh mesecih od dne, ko se je izvršil nabor ali priobčila rešitev.«

Prošnje rekrutov za odložitev službe v kadru in pritožbe po njih se vlagajo pri pristojnem komandantu vojnega okrožja v šestih mesecih od dne, ko se je izvršil nabor, izjemoma in v važnih primerih pa najdalje v 15 dneh, ko se je priobčil poziv za odposlatev v kader, odnosno od dne, ko je nastopil vzrok za prošnjo ali pritožbo. (Sprememba rodbinskega stanja vsled smrti kakega člena rodbine;bolezen, ki izključuje rodbinskega člena za pridobitno delo; zmanjšani davčni predpis itd.).

Prošnje in pritožbe, ki se vložijo po roku, določenem v prvem in drugem odstavku tega člena, se smatrajo za zakasne in se ne jemljejo v postopanje. Toda to ne izključuje, da se po uradni dolžnosti ne popravi napačno poslovanje vojaških oblastev.

O vseh predmetih iz prvega in drugega odstavka tega člena zakona odločajo v prvi vrsti pristojni komandanti divizijskih oblasti, razen kjer je pridržana po odredbah tega zakona ta pravica samemu ministru za vojsko in mornarico.«

Skrajšanje roka: C. M., Št. Danijel. — Imate pravico na skrajšani rok vojaške službe, ker nimate nobenega moškega zadružarja, sposobnega za delo ali pridobivanje in plačuje vaša rodbina več kot 120 Din neposrednega davka, vendar je trimesečni rok za vložitev prošnje od dne rekrutacije, oziroma usposobljenja že potekel, pa bi bil vzrok šele sedaj vložene prošnje dokaz o nesposobnosti za pridobitno delo vašega očeta. Zato obenem s prošnjo za skrajšanje roka prosite tudi za preglej in oceno sposobnosti očeta pri pristojni komandi. Prošnji je seveda priložiti tudi dokaz o popolni oddeljenosti vašega brata, izvršeni vsaj pet let pred vašim usposobljenjem (rekrutacijo).

Podoficirsko šolanje: N. A., Sv. Miklavž pri Ormožu. — Še k prvemu odgovoru pojasnilo, da prošnja za sprejem v mornarsko (brodarško ali mašinsko) podoficirsko šolo ni prosta kolekovine, prav tako vši dokumenti, zahtevani kot priloge po razpisu.

Vprašanja in odgovori.

H. F. v P. Kaj je astrologija in če je res, da se da na ta način prerokovati bodočnost?

Astrologija je zvezdoslovje. Iz zvezd so prerokovali že v starem veku, pa so menda zelo malo — zadelni, uganili. Vaša bodočnost ni pisana v zvezdah in ne verujte tujcu, ki vam to govoriti!

I. Š. v V. Moj sin izdeluje pravovrstne kmetijske stroje, ali bi lahko poslal nekaj teh strojev na kmetijsko razstavo? — Poročilo o strojih s skicami naj pošlje na kmetijski od-

delek banske uprave v Ljubljani, Gospodska ulica. Tam bodo že videli, če je kaj vredno.

A. K. v V. Oče so mrtvi, vsaj mislimo tako, ker jih ni bilo mogoče od leta 1908 nadalje najti v Ameriki. Kako se izvrši proglašitev za mrtvega? — Pojdite na sodišče, kjer dokažite, da kot sin potrebujete proglašitev očeta, ki ga od leta 1908 dalje ni mogoče najti, za mrtvega. Dokaze iskanja vzemite seboj. Ostalo boste tam izvedeli.

S. P. v K. O. Mojo cesto so uporabljali kot občinsko, sem zahteval, da jo tudi tako znamenujejo. Odbor je odklonil. Sedaj si je premislil. Ali lahko po petih letih to kar tako zahteva? — Ne. Odbor mora na novo skleniti, da je tam cesta potrebna, vi imate pa pravico, da se pritožite zoper ta sklep na srezko načelstvo. To vam bo uspelo, ker je čisto blizu enako dobra stara občinska cesta. Če pa bodo hoteli tukaj na vsak način cesto imeti, vam morajo svet odkupiti. — Glede sosedovega gospodarskega poslopja imate pa priliko povedati svoje mnenje ob času komisije, ko je moral prijaviti, kje bo postavil stavbo. Morate biti povabljeni h komisiji kot sosed.

V. G. v K. Mapa kaže, da je moje posestvo, soseda pa trdi, da je njen travnik, ker ga rabi sama 5 let in so ga predniki rabili nemoteno nad 30 let. Ali ne zadostuje mapa? — Soseda je ta travnik priposestvoval. To ne odločuje, da imate vi družino, ona pa ne.

A. B. v Sl. Leta 1924 je sin ostal dolžen pri krajuču. Ali sem jaz res sedaj dolžen plačati? — Ker ste delno plačali, ste tudi ostanek dolžni. Ako ni med tem časom nič opomnil, je račun zapadel in zastarel.

M. P. v Šp. Kako je s Kmetijsko eksportno zadrugo, ki zavaruje bolnike? — Je v preiskavi in ne vemo, kako bo izpadla. Tudi načelstvo je v preiskovalnem zaporu.

I. M. v P. Leta 1930 sem vzel posestvo v najem za več let, sedaj se mi ne izplača, ali smem zahtevati znižanje najemnine? — Naje modajalec ni vezan pristati. Če je uvideven, pa bo pristal. Če morete odpovedati, odpovljajte najem na pogodbo.

J. G. v D. Sem holan in bi začasno odjavil obrt, ali moram pozneje zopet dobiti nov obrtni list? — Ni treba. Prijavite samo začasno ustavitev obrta zaradi bolezni tako davkarji, kakor tudi obrtni oblasti (srezko načelstvo).

F. B. v K. Prodal sem sosedu drevo, ki se naj poseka, decembra leta 1931. Ker ga nisem posekal, hoče kupec, da ga posekam decembra 1932. Ali sem dolžen čakati? — Seveda ste dolžni, zakaj niste posekali, kakor je bil dogovor. Sedaj vas kupec sicer lahko prime za odškodnino.

H. F. v D. Mlad zakonski par se je skregal, žena je izginila, oče se ne briga za deco, ki sem jo jaz začasno oskrboval. Ali mora občina za otroka skrbeti? — Najpreje zahtevajte še od očeta, da otroka vzame k sebi in skrbti za njega. Ako noče, prijavite zadevo sodišču, ki bo nato prisililo očeta, da malega otroka oskrbi, ali pa mu bo naložilo plačevanje. Ako oče nič nima, mora občina za otroka skrbeti in bode tudi to sodišče zahtevalo, ako bi ne hotela.

K. F. v N. Imam denar pri kmetih naložen, ali moram res plačati davek od obresti? — Res. Plačati morate rentni davek in sicer je ta davek odvisen od višine obresti. Prijaviti ga morate do konca januarja vsako leto davčni oblasti.

D. F. v Šm. Kupil sem posest, vknjiženo je stanovanje za dve ženski. Leta 1928 je pogorelo. Sedaj sem sezidal na novo. Ali sem v

ne vem tudi dolžen dajati stanovanje? — Služnostna pravica je vknjižena na stavbeni parceli. Ker ste na istem svetu zidali, ste dolžni dati stanovanje.

MALA OZNANILA

Cevljarska delavnica z inventarijem se poceni proda. Naslov v upravi lista. 291

Kovački vajenec se sprejme z vso oskrbo pri g. Francu Zavernik, kovaču, Setarova, Sv. Lenart v Slov. goricah. 299

Vljudno se prosi poštenega najditevja, kdor bi našel blok Ljudske samopomoči. Nahajala so se razna potrdila vplačanega denarja in odrezki poštnih položnic vplačanega denarja, da bi vrnil ali naznani Ljudski samopomoči v Maribor, Aleksandrova c. 14. 297

Pridni fant 15–18 let se sprejme. Naslov v upravi lista. 296

Jabolka in krompir kupi vsako množino: Postržin, Krško. Prosim ponudbe s ceno in množino ter vrsto. 304

Imam bika marijadvorske pasme, 2 leti sta-rega, licenciranega plemenjaka po ugodni ceni na prodaj. J. Marin, Ruše. 303

Kmetje, pleterji, košarji, najugodnejšo priložnost kupiti vrbovino in korpovec nudi po zmerni ceni graščina Negova, p. Ivanjci. 303

Družino, pridno in vestno (3 moški, 2 ženski), k vprežni živini in gospodarskem delu takoj sprejme grajski marof Krčevina, pošta Maribor. 302

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Antonu Sl.g. ima svoj redni občni zbor 13. marca 1932 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: Čitanje rev. poročila; poročilo načelstva in nadzorstva; odobritav računa za leto 1931; volitev načelstva in nadzorstva; predlogi. Pri nezadostnem številu članov sklepa pol ure pozneje občni zbor ne glede na število udeležencev. — Načelstvo. 305

Veletrgovina Ludovik Kuharič v Ormožu

nudi najceneje vso spomladansko manufakturno blago, kakor tudi železnino, traverze, cement, stavbeni in rezani les, nadalje vse vrste umeščnih gnojil in pomlad. semenja. 294

ZAHVALA.

Ob priliki smrti naše drage matere in soproge, gospe

Katarine Hajškove na Reki

izrekamo prvič vsem onim, ki so lajšali njene poslednje dni, in onim njenim in našim znancem ter prijateljem, ki so umrlo v tako častnem številu spremljali k njenemu večemu počitku. Najlepša hvala č. domači duhovščini, pred vsem vlč. g. duh. svet. in župniku makolskemu Fr. Šegulu za njegove ginaljive in tolažilne besede pri odprtju grobu. Prisrčna hvala vsem sorodnikom za darovane vence, katere so iz spoštovanja do rajne položili na njeno go-milo. Enaka hvala bratom in sestram III. reda sv. Frančiška, kateri so za svojo rajno sosedstvo opravili in darovali svojo pobožnost. Slednji hvala pevskemu društvu makolskemu za v srce segajočo žalostinko. Na Reki, dne 22. februarja 1932.

Marija Hajšek, poslužuča župana, soprog. **Vincenc, Anton, Andrej, Anica**, otri-

Zlahtnih breskev več sto ima na prodaj Alojz Knipplež, Sv. Peter pri Mariboru. Cena 10 D komad. 295

Singer šivalni stroj z garancijo na prodaj po-ceni v mehanični delavnici Dadieu, Mari-bor, Vetrinjska ulica 11. 300

Sodar za kletarska in sodarska dela, trezen in pošten, se takoj sprejme. Posmene ponudbe na naslov: Fric Zemljic v Ljutomeru. 298

Cevljarskega vajenca, pridnega in poštenega, sprejme takoj: Anton Zadravec, Velika Nedelja 54. 292

Vajenec se sprejme v trgovini stekla Ivan Ko-vačič, Maribor, Koroška cesta 10. 283

Posestvo 3 orale se proda: Devica Marija v Brezju 83, p. Maribor. 280

Starozzano gostilno sredi mesta, lepo kegljišče, proti majhni odkupnini z inventarjem vred Dam v najem. Naslov v upr. lista. 281

Mesarskega vajenca sprejme takoj Josip Skribinšek, mesar in prekajevalec v Ptaju. 282

Regruti! Propisne vojaške kovčke in vse druge potreščine za vojaško službo dobite najeneje v trgovini Metoda Senčar v Ljutomeru. 284

Malo posestvo se proda: Bauman Franč, Vo-sek, p. Sv. Marjeta ob Pesnici. 288

Hiša s trgovino in 1 oral velikim vrtom sredi vasi pri Celju na prodaj. Naslov v upravi lista. 277

Gosilna in mesarija ob glavni cesti v Juršin-cih bližu farne cerkve se proda za 90.000 D, potreben kapital 30.000 Din. Oglasiti se pri Franc Glaser, Dr. Krekova ulica 32, Studen-ci pri Mariboru. 289

Kmetijsko društvo v Rečici ob Savinji sklicuje redni občni zbor svojih članov za nedeljo dne 6. marca ob treh popoldne v novem društvenem skladislu, oziroma v slučaju mraza pri g. Antonu Fürstu z naslednjim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobrenje računskega zaključka za l. 1931. 5. Volitev načelstva. 6. Volitev nadzorstva. 7. Slučajnosti. 290

Vabilo na redni občni zbor Kmečke hranil-nice in posojilnice v Vitanju, r. z. z. n. z. ki se bo vršil v nedeljo dne 13. marca 1932, ob pol 9. uri dopoldne v zadružni pisarni s sledenim vzporedom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Predložitev in odobrenje računskega zaključka za leto 1931. 3. Čitanje zapisnika o izvršeni reviziji. 4. Nadomestna volitev članov v načelstvo. 5. Sprememba pravil. 6. Prosti predlogi. — Ako bi se ob določeni uri ne zbral zadostno število članov, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sklepa veljavno brez ozira na število udeležencev. 286

Vabilo

k

Izredn. občnemu zboru društva »Zadružna samopomoč« v Ma-riboru, kateri se vrši v soboto dne 12. marca 1932 v pisarni društva, Orož-nova ulica 8. Začetek ob ½ 6. uri zvečer.

Dnevni red:

Sprememba pravil.

Ako ni občni zbor ob navedeni uri sklepčen, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor, ki sklepa pri vsakem številu navzočih članov.

293

Načelstvo.

Posestvo 12 oralov, novo zidano poslopje, pro-da Šegula Jožef, Žlikarce 75, p. Sv. Barbara pri Mariboru. 279

Posestvo v Dražencih pri Ptaju na prodaj ali v najem: Vuk Janez, Starošinci 33, p. Cir-kovce.

Občni zbor Posojilnica pri Sv. Lenartu v Sl. g. r. z. z. n. z., se bo vršil v torek dne 8. marca 1932, ob 2. uri popoldne, v zadružni pi-sarni. Dnevni red: 1. Revizijsko poročilo. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev bilance za leto 1931. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Predlogi. — Ako ta občni zbor ob navedenem času ne bi bil sklepčen, se bo vršil dne 29. marca 1932 drugi občni zbor ob isti uri, na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki bode sklepčen ne glede na število navzočih čla-nov. — Načelstvo. 276

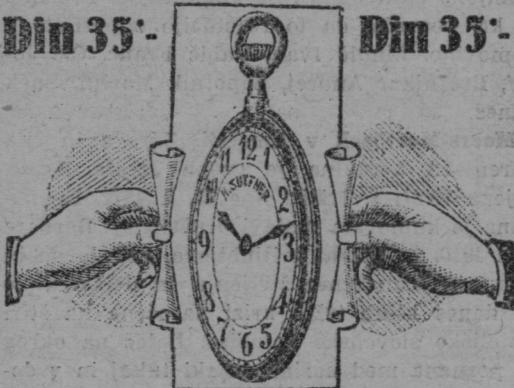
Jubilarna pozornost

staroznane tovarniške hiše Suttner je nova žepna ura

ki jo vsak čitatelj lahko dobi že za

Din 35:-

Din 35:-

nadalje isto ura z radium svetilimi številkami in kazali za Din 45:-.

Novo bu-dilko

dobite za za-mo

Din 45:-.

Četudi je ce-na nizka, ima-sta o b e uri dober stroj in vsak bo za-dovoljen.

Razpošilja se po povzetju ali se pošle denar naprej.

Vse to najdete za vsako ceno v velikem ilustrira-nem krasnem ceniku, kateroga dobite brezplačno

ako javite Vaš natančen naslov tvrdci

H. SUTTNER, LJUBLJANA, BR. 992

V teku 34 let smo mnogo ljudi odjemalcev zadovoljili.

Martin se je prepričal, on vel

Anton: Blago za tole oblike sem kupil od nekega krošnjarja. Res je, da ni veliko ko-stalo, je pa tudi tako za nič, da je škoda za tisti denar in za onega, ki sem ga dal krojaču.

Martin: Glej, kdor v sedanjih časih, ko je tako hudo za denar, kupuje slabo blago, tisti meče denar na cesto. Jaz grem vedno v Maribor v Klanjšeku, povem kaj bi rad, pa mi dajo res blago, ki potem zdrži več let, pa najsibo štof ali blačevina, volna za ženske, čivrncaj, druk, belo ali pisano platno itd. Pa tudi usnje in podplate dobim tam najboljše. Tole oblike nosim že dve leti, pa je še sedaj kakor da bi bila nova. Pojditi tudi ti tja, boš videl, da boš zado-voljen, posebno sedaj, ko so cene ezo zni-žali. Zapomni si, naslov je: **Klanjšek Fra-nijo, Maribor, Glavni trg 24** (zraven apoteke »Sv. Areh«).

271

Prava tolažba za živčno bolne!

je moje ravnokar izšlo razjasnenje; V njem se obravnavajo dolgoletne izkušnje o vzroku, nastanku in zdravljenju živčno bolnih. Ta evangelijski zdravja pošljemo vsakemu

Govsem brezplačno

ki pismeno zahteva od spodnjega naslova. Ti sočera zahvalna pisma dokazujojo o stvarnem uspehu v dobrobit trpečega človeštva. Kdor pripada k tej

veliki množini živčno bolnih

kdo trpi na raztresenosti, tesnobnem četu, slabemu spomini, nervoznemu glavobolu, nespecnosti, pokvarjenemu želodcu, preveliki občutljivosti, bolečinah v udih, splošni ali delni telesni slabosti, ali pa na drugih nešteh pojavih

naj zahteva mojo knjižico tolažbe.

Kdor jo pazljivo prečita, bo prišel do mirnega prepričanja, da je pot do zdravja in veselja do življenja popolnoma enostavna. — Ne čakajte in pišite še danes!

Nabiralno mesto pošte:

Ernst Pasternack, Berlin SO.
Michaelkirchplatz Nr. 13., Abt. 90.

Din 108- iz govejega usnja, trpežni, velikost 40—47.

Velika zaloga oblek, klobukov i.t.d. najceneje pri

Jakob Lah,
Maribor, Glavni trg 2

Širite „Slov. Gospodarja“!

Denar naložite **načoljše in najvarnejše pri**
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z n. z.

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog
nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Na Kalvarijo

Knjiga (23) križevih potov. II. izdaja.

Priporočamo spremjanje besedila, in za to nudi pričujoča knjiga obilno priložnosti. Cena vezanemu izvodu

Din —.

Tiskarna sv. Cirila Maribor.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kako tudi večbarvne razglednice, barvitiske in druge v svojo stroko spašajoče tiskanice v latinici in cirilici

izvršuje
hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška c. 5
Cekov.račun
štev. 10602

Telefon interurb. št. 2112

Proda se poceni nepremičnina vl. štev. 106 k o, Bistrica pri Rušah, parcela št. 178/1 178/2. Vpraša se v upravi lista.

Prodam posestvo 10 oralov, njive, travnike, sadonosnik in gozd. Močna 21, p. Sv. Margreta ob Pesnici.

Velika

je Vaša korist, ako kupite čevlje v trgovskem domu STERMECKI, kjer je garantirano dobro, pristno usne ter cene čevljev iz kravine Din 127— in 160—, iz teletine Din 135—, iz boksa Din 148—, iz ševroja Din 230—, platueni čevlji pa so po Din 40 — in Din 51 —.

Pišite še danes po novi, veliki, ilustrirani cenik!

Trgovski dom Stermecki, Celje št. 24

Mnogo poletnega blaga

za moške in ženske obleke, za telesno in posteljno perilo je došlo. Začne se spomladanska razprodaja.

Zastonj

Vam ne morem dati nič. Dobite pa pri meni dobro blago po najnižji ceni. 272

V moških klobukih imam velikansko izbiro za Veliko noč.

Franc Kolerič, trg. hiša Apače.

Priden dečko, ki ima veselje do kraljestva, se takoj sprejme. Mih. Lešnik, Maribor, Orožnova, ulica 4. 241

Viničarja z 4—5 delavskimi močmi sprejme Novačan na Koških pri Mariboru. 265

Ulica 10. oktobra

Ugoden nakup ostankov po Din 6.-, 7.-, 8.-, 10.- in 12.- v „Tekstilnem bazarju,“ Maribor, Vetrinjska ulica 15

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščeni prodajalec srečk državne razredne loterije.

193

Prodam majhno posestvo 3-4 oralov, hiša zidana, vse v lepem stanu. Ploderšnica št. 18. Pojasnila daje Zelezinger, Šmarjeta ob Pesnici. 264

Iščem majerijo, imam 5 delavskih moči. Franc Kraner, Pekre 15, pošta Limbuš. 266

Prodam obrt za izdelovanje naramenic (Hosensträgerjev) z malo pripravo in kupca naučim v izdelovanju, za 4000 Din. P. Batič, Ljubljana, poštni predel 276. 257

Izgubil se je lovski pes »Brauntiger«, kratkodlak, 72 cm visok. Nagrada 200 Din. R. Lirzer, Maribor, Cvetlična 36, tovarna stolov. 255

Vinsko trsje od nas je odlično in jamčimo vsestransko. Bratje Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 195

Nudimo sadno drevje, visokodobeno in pritlično, odlična kakovost. Drvešnica Jelen, Št. Ilj pri Velenju. 138

Kupim staro zlato, srebro, srebrno blago kakor tudi zlatnike po najvišji dnevnini ceni. Ackermann in Kindl, Ptuj. 78

Dobičkanosno obrt si lahko vsak takoj ustanovi doma v svojem kraju. Potrebno je za začetek 500 do 1000 Din kapitala. Pošljite za pojasnilo 3 Din v znakah v pismu in svoj natančen naslov. P. Batič, Ljubljana, poštni predel 276. 256

Kmetje, najboljša in najlepša priložnost, zamenjati in prešati bučno olje, je v tovarni bučnega olja J. Hochmüller v Mariboru, južna stran mosta. 153

Vinsko trsje, garantirano, najpriporočljivejših vrst na raznih podlagah nudi Gabrijel Koren, trsničar in drevesničar, Št. Ilj pri Velenju. 74

Hišo z gospodarskim poslopjem in zemljiščem v Žalcu 100 proda Fran Kranec pri Sv. Barbari pri Mariboru, ali Valentín Dolinšek v Št. Ilju pri Velenju, po nizki ceni. 208

S čebelarstvom je potrebno, da se bavite tudi Vi. Ako želite uspešno čebelariti, zahtevajte takoj naš cenik čebelarskih potrebščin. Isto tako se pošljte brez plačno »Čebelarski Glasnik«, mesečni časopis, ena številka na ogled. Jugosl. čebelarska industrija L. Ritzmann, N. Vrbas, Dun. ban. 250

Za Veliko noč

ne kupite nič preje, dokler si niste ogledali novih vzorcev svilenih rut, volne, štofa, eviranastega in raznega drugega manufakturnega blaga po najnovejših znižanih cenah pri tvrdki

J. PREAC, MARIBOR
na Glavnem trgu

243

Kunine in druge kože od divjačine kupuje I. Ratej, trgovce, Slov. Bistrica. 199

Kako si pomagaš iz sedanje bede?

Neverjetno je, da

Anton Macun
v Mariboru, Gosp. ulica 10

prodaja razno manufaktурно blago

40 odstotkov

pod dnevno ceno in sicer: iz tovarne, katera je prenehala z izdelovanjem svinjenega cvircajga po 8 Din., cela obleka 32 Din.

belo platno po 5 Din.

sivila za obleke po 10 Din.

tiskovina (druk) po 8 Din.

Zgotovljene moške obleke po 196 Din.

Dečje obleke po 90 Din.

Obleke po meri se izgotovi v 3 dnevih.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registered zadružni z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100,000.000-. Posojila na vknjižbo, poročilo ter zasičavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem,

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odtegne vlagateljem.